

TO'QIMACHILIK, TIKUVCHILIK VA CHARM
SANOATI SOHALARIDA KASBIY MALAKALARNI
RIVOJLANTIRISH BO'YICHA
TARMOQ KENGASHI

TO'QIMACHILIK, TIKUVCHILIK VA CHARM SANOATI SOHASI

TARMOQ MALAKA RAMKASI

TOSHKENT - 2026

“To‘qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati sohasi” tarmoq malaka ramkasi 2025-yil 18-dekabrdagi Kasbiy malakalarni rivojlantirish bo‘yicha respublika kengashi majlisining 114-son bayoni bilan tasdiqlangan “Tarmoq malaka ramkasi shakli” va Milliy malaka tizimini rivojlantirish instituti direktorining 2025-yil 19-dekabrdagi 55-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “Tarmoq malaka ramkasini ishlab chiqish va yangilash metodologiyasi”ga asosan To‘qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati sohalarida kasbiy malakalarni rivojlantirish bo‘yicha tarmoq kengashi tomonidan ishlab chiqilgan.

To'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati sohasi

TARMOQ MALAKA RAMKASI

Reyestr raqami:

UZ-TMR-2026-T1.0-001

1. Umumiy talablar va asosiy tushunchalar

Ushbu Tarmoq malaka ramkasi O'zbekiston Respublikasi Milliy malakalar ramkasi va MMKga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lib, To'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati tarmog'i bo'yicha sakkizta malaka darajasini tarmoqda qo'llaniladigan bilim, ko'nikma (mahorat), mas'uliyat va mustaqillik xususiyatiga qarab tasniflaydi.

Tarmoq malaka ramkasi to'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati tarmog'ida malaka darajalarining yagona shkalasini belgilaydi, malakalarning qiyoslanishini ta'minlaydi, kasbiy standartlar va mutaxassislar malakasini muvofiqligini tasdiqlash hamda ularning malakasini tan olish tizimi uchun asos hisoblanadi.

To'qimachilik, tikuvchilik va charm yo'nalishi bo'yicha Tarmoq malaka ramkasining asosiy maqsadi to'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati tarmog'ida malaka darajalarining tizimlashtirilgan tavsifini, iqtisodiyotning istiqbollari va ustuvor yo'nalishlarini hamda tarmoqning strategik rivojlanishini hisobga olgan holda Milliy malaka ramkasi asosida mavjud malakalarga qo'yilgan talablarni shakllantirishdan, shuningdek, tarmoqlararo kompetensiyalar va turdosh mashg'ulotlar (malakalar) turlarini ko'rsatgan holda kasblar va lavozimlarni malaka darajalari bo'yicha xaritalashdan iborat.

Tarmoq malaka ramkasining vazifasi keyinchalik kasbiy standartlarni ishlab chiqish uchun to'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati tarmog'idagi joriy va istiqbolli texnologiyalarni hisobga olgan holda ishchilarning funksional xatti-harakatlari, ko'nikmalari, qobiliyatlari va bilimlariga qo'yiladigan talablarni aniqlashdan iborat.

Ushbu Tarmoq malaka ramkasida quyidagi asosiy tushunchalar qo'llaniladi:

bilim – kasbiy faoliyat doirasidagi vazifalarni bajarish uchun zarur bo'ladigan, o'rganilgan va o'zlashtirilgan ma'lumotlar;

guruh – Iqtisodiy faoliyat turlari umumdavlat tasniflagichi (IFUT (2.1-tahrir) bo'yicha iqtisodiy faoliyatning keng sohasini o'z ichiga olgan faoliyat turi;

iqtisodiy faoliyat turi – savdo uchun mo'ljallangan mahsulot ishlab chiqarish (xizmat ko'rsatish) maqsadida u yoki bu turdagi resurslarni (uskunalar, mehnat, texnologiya va boshqalar) birlashtirishga asoslangan ishlab chiqarish jarayoni;

informal ta'lim – aniq maqsadga yo'naltirilgan, ammo institutsionallashtirilmagan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtirmagan), rasmiy yoki norasmiy ta'limdan ko'ra kamroq tashkillashtirilgan va tarkiblashtirilgan hamda oiladagi, ish joyidagi, yashash joyidagi va kundalik hayotdagi o'quv faoliyatini o'z ichiga olgan ta'lim shakli;

kasb – ko'nikma va bilimlarni talab qiladigan muayyan funksiyalar va vazifalarni bajarish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat turi;

kasb xaritasi – kasb nomi, mehnat funksiyalari tavsifi, kasbga qo'yiladigan asosiy xususiyatlar va talablarni o'z ichiga olgan muayyan kasb to'g'risidagi tizimlashtirilgan ma'lumotlarni o'z ichiga olgan kasbiy standartning tarkibiy elementi;

kasbiy standartlar reyestri – bu kasbiy standartlarning nomi, qamrab olingan kasblar, uni qabul qilishga oid qaror (buyruq) rekvizitlari hamda amal qilish muddatini o'z ichiga olgan tizimlashtirilgan ro'yxat;

kichik sinf – sinf ichidagi faoliyatning aniq turlarini ifodalovchi faoliyat turi;

ko'nikma – mehnat vazifasi doirasida alohida yoki yakka harakatlarni jismoniy va aqliy jihatdan bajarish;

mehnat funksiyasi – kasbiy faoliyat doirasida xodim tomonidan belgilangan natijaga erishish uchun amalga oshiriladigan mehnat vazifalari majmui;

mehnat vazifasi – mehnat funksiyasi doirasida xodimga yuklanadigan (topshiriladigan) ishning aniq turi;

mehnat harakatlari – xodimning mehnat predmeti bilan o'zaro ta'sirida muayyan mehnat natijasiga erishiladigan jarayon;

norasmiy ta'lim – ta'lim xizmatlari taqdim etilishini ta'minlovchi shaxs yoki tashkilot tomonidan institutsionallashtirilgan (muayyan qoidalar va normalarni mujassamlashtiruvchi), aniq maqsadga yo'naltirilgan va rejalashtirilgan, shaxsni butun hayoti davomida o'qitishdagi rasmiy ta'limga qo'shimcha va (yoki) uning muqobil shakli;

sinf – guruh ichida iqtisodiy faoliyatning o'rtacha darajada (tor doirada) aniqlangan turlarini ifodalovchi faoliyat turi.

Mazkur tarmoq malaka ramkasini ishlab chiqishga asos bo'lgan qonunlar, qarorlar, normativ hujjatlar:

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 14-dekabr "To'qimachilik va tikuv-trikotaj sanoatini jadal rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ–342-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 16-sentabr "Charm-poyabzal sanoatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ–4453-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 26-iyun "To'qimachilik va tikuv-trikotaj sanoatini rivojlantirishni qo'llab-quvvatlashning qo'shimcha chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4763-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasining 2025-yil 30-sentabr "O'zbekiston Respublikasi milliy malaka tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-345-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 18-fevral "Charm-poyabzal sanoatini rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi VM-97-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 15-mart "Kasbiy ta'lim tizimini mehnat bozori ehtiyojlariga moslashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi VM-132-son Qarori;

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 17-iyundagi "Kasbiy malakalarni rivojlantirish tizimini tashkil etish va boshqarish chora-tadbirlari to'g'risida"gi VM-369-son Qarori.

Asosiy qisqartmalar.

MMR– Milliy malakalar ramkasi;

TMR – Tarmoq malaka ramkasi;

IFUT– O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi;

MMK – Mashg'ulotlarning milliy klassifikatori;

m/d – malaka darajasi;

CAD – Computer-Aided Design;

CAM – Computer-Aided Manufacturing;

ASSOMAC – Associazione Nazionale Costruttori Italiani di Macchine e Accessori per Calzature, Pelletteria e Conceria;

GIZ – German Agency for International Cooperation.

2. Tarmoq malaka ramkasining pasporti

To'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati – xom tolalarni qayta ishlashdan boshlab, ipkalava ishlab chiqarish, matolarni to'qish, bo'yash, pardozlash, tayyor kiyimkechak, poyabzal hamda charm buyumlar yaratishgacha bo'lgan to'liq texnologik zanjirni qamrab oluvchi yirik sanoat tarmoqlaridan biridir. Mazkur soha nafaqat ishlab chiqarish jarayonlari, balki zamonaviy uskunalar, avtomatlashtirilgan texnologiyalar, sifat nazorati tizimlari va logistika jarayonlari bilan chambarchas bog'liq.

Ushbu sohada tolalarni birlamchi qayta ishlash, ip yigirish, to'qish va trikotaj jarayonlari, matolarni bo'yash va finisaj ishlari, kiyim va poyabzal konstruksiyasi, modellash, tikuvchilik texnologiyalari, charmni qayta ishlash, sifat menejmenti, ishlab chiqarishni rejalashtirish va eksport jarayonlarini boshqarish kabi yo'nalishlar mujassam.

To'qimachilik va charm sanoati mamlakatning sanoat salohiyatini oshirish, eksport hajmini kengaytirish, ichki bozorni sifatli mahsulot bilan ta'minlash, ish o'rinlarini yaratish va iqtisodiyotni barqaror rivojlantirishda strategik ahamiyatga ega.

Ushbu sohada faoliyat yurituvchi mutaxassislar — to'qimachilik texnologlari, ip yigiruvchilar, to'quvchilar, trikotaj operatorlari, bo'yash va pardozlash texnologlari, kiyim konstruktorimodellari, tikuvchilar, bichuvchilar, charmni qayta ishlash texnologlari, poyabzal ishlab chiqarish ustalari, sifat nazorati inspektorlari, ishlab chiqarish dispetcherlari hamda mehnat xavfsizligi bo'yicha mutaxassislardir.

To'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati xalqaro standartlar hamda milliy texnik reglamentlar asosida tashkil etilib, sifat, xavfsizlik, ekologik barqarorlik, energiya samaradorligi va innovatsion texnologiyalarni joriy etish tamoyillariga tayanadi.

To'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati bo'yicha tarmoq malaka ramkasi quyidagi iqtisodiy faoliyat turlari uchun ishlab chiqilgan:

C – Ishlab chiqaradigan sanoat

O'zbekiston Respublikasida mazkur soha bo'yicha TMR Iqtisodiy faoliyat turlari tasniflagichi ga muvofiq quyidagi faoliyat turlarini qamrab oladi:

T/r	Seksiya	Bo'lim	Guruh	Sinf	Kichik sinf
1	C Ishlab chiqaradigan sanoat	13 To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish	13.1 To'qimachilik tolalarini tayyorlash va yigirish	13.10 To'qimachilik tolalarini tayyorlash va yigirish	13.10.1 Paxta tolalarini tayyorlash va yigirish (paxta tozalash korxonalaridan tashqari)
					13.10.2 Jun tolalarni tayyorlash va yigirish

					13.10.3 Ipak tolalarini tayyorlash va yigirish
					13.10.4 Paxta tolalarini tayyorlash va yigirish (paxta tozalash korxonalari uchun)
					13.10.9 Boshqa tolalarni tayyorlash va yigirish
					13.20.1 Ip gazlama ishlab chiqarish
					13.20.2 Jun gazlama ishlab chiqarish
					13.20.3 Ipak gazlama ishlab chiqarish
					13.20.9 Boshqa gazlamalar ishlab chiqarish
			13.2 To'quvchilik sanoati	13.20 To'quvchilik sanoati	
			13.3 To'qimachilik mahsulotlarini bezash	13.30 To'qimachilik mahsulotlarini bezash	13.30.0 To'qimachilik mahsulotlarini bezash
			13.9 Boshqa to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish	13.91 To'qilgan va trikotaj polotno ishlab chiqarish	13.91.0 To'qilgan va trikotaj polotno ishlab chiqarish
			14.1 To'qilgan va trikotaj mahsulotlar ishlab chiqarish	14.10 To'qilgan va trikotaj mahsulotlar ishlab chiqarish	14.10.0 To'qilgan va trikotaj mahsulotlar ishlab chiqarish
				14.21 Ustki kiyimlar ishlab chiqarish	14.21.0 Ustki kiyimlar ishlab chiqarish
				14.22 Ichki kiyimlar ishlab chiqarish	14.22.0 Ichki kiyimlar ishlab chiqarish
				14.23 Korjomalar ishlab chiqarish	14.23.0 Korjomalar ishlab chiqarish
		14 Kiyim ishlab chiqarish	14.2 Boshqa kiyimkechak va aksesuarlar ishlab chiqarish		

				14.24 Charmdan va mo'ynali kiyimlar ishlab chiqarish	14.24.0 Charmdan va mo'ynali kiyimlar ishlab chiqarish
				14.29 Boshqa toifalarga kiritilmagan kiyimlar va aksesuarlar ishlab chiqarish	14.29.0 Boshqa toifalarga kiritilmagan kiyimlar va aksesuarlar ishlab chiqarish
		15 Teri va unga tegishli boshqa materiallardan mahsulotlar ishlab chiqarish	15.1 Teri va mo'ynani oshlash, bo'yash, ishlov berish; chemodanlar, sumkalar, egar va jabduqlar ishlab chiqarish	15.11 Teri va mo'ynani oshlash, ishlov berish, bo'yash	15.11.0 Teri va mo'ynani oshlash, ishlov berish, bo'yash
				15.12 Har qanday materialdan chemodanlar, sumkalar, egar va jabduqlar ishlab chiqarish	15.12.0 Har qanday materialdan chemodanlar, sumkalar, egar va jabduqlar ishlab chiqarish
			15.2 Poyafzal ishlab chiqarish	15.20 Poyafzal ishlab chiqarish	15.20.0 Poyafzal ishlab chiqarish

TMR quyidagi kasbiy guruhlar va mashg'ulotlar guruhlarini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan:

T/r	Mashg'ulot guruhi kodi	Mashg'ulot guruhi nomi
1	21497	Charm, poyabzal va yengil sanoat muhandislari
2	21631	Sanoat mahsulotlari dizaynerlari
3	21632	Charm, poyabzal va yengil sanoat dizaynerlari
4	73172	To'quv va tabiiy tolalardan badiiy buyumlar tayyorlovchilar
5	73181	Gilam to'quvchilar
6	73182	Matolar va kiyim buyumlarini ishlab chiqaruvchilar va qayta tiklovchilar
7	73183	Charm va mo'ynadan buyumlar ishlab chiqaruvchilar va qayta tiklovchilar
8	73189	Boshqa mashg'ulotlar guruhlariga kiritilmagan to'qimachilik, teri, charm va shunga o'xshash materiallardan badiiy buyumlar tayyorlovchi ishchilar, b.g.k.
9	75310	Kiyim tikuvchilar, mo'ynachilar va bosh kiyim tikuvchilari

10	75320	Andozalar tayyorlovchilar va bichuvchilar
11	75330	To'quvchilar, kashtado'zlar va turdosh kasblar ishchilari
12	75351	Charm-mo'yna xomashyosiga ishlov beruvchilar
13	75352	Charm va mo'yna ishlab chiqaruvchilar
14	75353	Mo'ynado'zlar
15	75359	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan charm-mo'yna xomashyosiga ishlov beruvchilar, oshlovchilar va mo'ynado'zlar, b.g.k.
16	75360	Poyabzalchilar va turdosh buyumlarni tayyorlovchilar
17	81315	Sintetik tola ishlab chiqarish operatorlari
18	81511	Tola tayyorlash dastgohlariga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar
19	81512	Yigiruv va kalavalash uskunalarga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar
20	81519	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan tola tayyorlash dastgohlari, yigiruv va kalavalash uskunalarga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar, b.g.k.
21	81521	To'qimachilik dastgohlari operatorlari
22	81522	Trikotaj dastgohlari operatorlari
23	81529	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan to'qimachilik va trikotaj dastgohlari operatorlari, b.g.k.
24	81530	Tikuv dastgohlari operatorlari
25	81541	Matolarni oqartirish operatorlari
26	81542	Matolarni tozalash uskunalarga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar
27	81549	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan oqartirish, bo'yash, xomashyo, yarim tayyor va tayyor mahsulotlarni tozalash uskunalarga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar, b.g.k.
28	81551	Teri va mo'ynaga ishlov berish qurilmalariga xizmat ko'rsatish bo'yicha operatorlar
29	81552	Mo'ynaga ishlov berish qurilmalariga xizmat ko'rsatish bo'yicha operatorlar
30	81559	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan teri va mo'ynaga ishlov berish qurilmalariga xizmat ko'rsatish bo'yicha operatorlar, b.g.k.
31	81560	Poyabzal va galantereya buyumlari tayyorlash qurilmalariga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar
32	81590	Boshqa mashg'ulot guruhlariga kiritilmagan to'qimachilik, mo'yna va charm buyumlar ishlab chiqarish uchun uskunalariga xizmat ko'rsatuvchi operatorlar, b.g.k.
33	93293	Yengil va to'qimachilik sanoatida malakasiz ishchilar

3. Tarmoq tahlili

O'zbekiston Respublikasida to'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoatining rivojlanish holati, istiqbollari hamda kasbiy malakalar transformatsiyasi

O'zbekiston Respublikasida to'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati mamlakat iqtisodiyotining eksportga yo'naltirilgan eng muhim tarmoqlaridan biri hisoblanadi. Ushbu sohalar nafaqat yalpi ichki mahsulot hajmini oshirishda, balki bandlikni ta'minlash, hududlarni rivojlantirish, ayollar va yoshlarni ish bilan ta'minlashda ham muhim ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyat kasb etadi. Bugungi kunda to'qimachilik va charm sanoati mamlakatning sanoat ishlab chiqarishidagi yetakchi

yoʻnalishlaridan biri boʻlib, ichki bozor bilan bir qatorda Rossiya, Turkiya, Xitoy, Yevropa Ittifoqi davlatlari va Markaziy Osiyo bozorlariga eksport qilinmoqda.

Oʻzbekiston jahonda yirik paxta yetishtiruvchi davlatlardan biri boʻlib, bu toʻqimachilik sanoatining barqaror rivojlanishi uchun mustahkam xomashyo bazasini yaratadi. Soʻnggi yillarda paxtani chuqur qayta ishlashga oʻtish natijasida mamlakatda toʻliq ishlab chiqarish zanjiri shakllandi: paxta tozalash, ip yigirish, toʻqimachilik matolari ishlab chiqarish, boʻyash, tikuvchilik, trikotaj hamda tayyor mahsulotlar ishlab chiqarish bosqichlari tizimli yoʻlga qoʻyildi.

Bugungi kunda Toshkent, Namangan, Andijon, Fargʻona, Samarqand va Buxoro viloyatlarida zamonaviy toʻqimachilik klasterlari va yirik ishlab chiqarish majmualari faoliyat yuritmoqda. Tayyor trikotaj mahsulotlari, gazlamalar, kiyim-kechak va texnik toʻqimachilik mahsulotlari eksporti muntazam ravishda oshib bormoqda.

Soʻnggi yillarda paxta yetishtirish va uni erkin sotishga ruxsat berilishi, xomashyoni majburiy sotib olish tizimidan voz kechilishi, toʻqimachilik klasterlari faoliyatining yoʻlga qoʻyilishi soha rivojiga kuchli turtki berdi. Chet ellik investorlar uchun maxsus tekstil zonalarining tashkil etilishi, "Uztextileprom" uyushmasi orqali investitsiyalarni jalb etish, eksportga yoʻnaltirilgan ishlab chiqarishni qoʻllab-quvvatlash mexanizmlarining joriy etilishi toʻqimachilik sanoatini global bozorlarga moslashtirmoqda.

Oʻzbekistonda charm sanoati hayvon terisini qayta ishlash, tozalash, boʻyash, tayyor charm mahsulotlarini ishlab chiqarish, poyabzal, sumkalar, kiyim-kechak va aksessuarlar tayyorlash yoʻnalishlarini qamrab oladi. Mazkur mahsulotlar Rossiya, Qozogʻiston, Italiya, Turkiya va boshqa davlatlarga eksport qilinmoqda.

Mamlakatda chorvachilik salohiyati mavjud boʻlsa-da, charmni chuqur qayta ishlash darajasi hali toʻliq yoʻlga qoʻyilmagan. Shu bois "Uzcharmsanoat" uyushmasi tomonidan ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, eksportbop mahsulotlar ulushini oshirish boʻyicha tizimli ishlar olib borilmoqda.

Soʻnggi yillarda toʻqimachilik va charm sanoatida eksport hajmlari sezilarli darajada oshdi, tayyor mahsulotlar ulushi xomashyoga nisbatan koʻpaydi, xalqaro sifat standartlariga mos keladigan korxonalar soni ortdi. Mahalliy ishlab chiqaruvchilar global qiymat zanjirlariga integratsiyalashib bormoqda.

Ayrim hududlarda zamonaviy texnologiyalarning yetishmasligi, mahalliy brendlarning marketing imkoniyatlarining pastligi, qayta ishlash chuqurligining yetarli emasligi (ayniqsa charm sanoatida) mavjud muammolar sifatida saqlanib qolmoqda.

Iqtisodiy koʻrsatkichlar (2025-yil taxminiy).

Toʻqimachilik sanoati eksporti – 3,0 mlrd AQSH dollari atrofida.

Charm sanoati eksporti – 500 mln AQSH dollaridan ortiq.

Bandlik: toʻqimachilik sohasida 400 mingdan ortiq, charm sanoatida 50 mingga yaqin xodim mehnat qilmoqda.

Kadrlar tayyorlash va ta'lim muassasalari.

O'zbekistonda to'qimachilik va charm sanoati uchun malakali kadrlar tayyorlash tizimi oliy ta'lim, kasb-hunar ta'limi hamda xalqaro hamkorlik dasturlari orqali rivojlantirilmoqda.

Yetakchi oliy ta'lim muassasalari.

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti (TTYSI) – 1932-yilda tashkil etilgan bo'lib, paxta sanoati texnologiyasi, yengil sanoat texnologiyasi, avtomatlashtirish, dizayn va raqamli injiniring yo'nalishlari bo'yicha mutaxassislar tayyorlaydi. Institut Germaniya, Belgiya, Rossiya, Gretsiya va boshqa davlatlarning yetakchi universitetlari bilan hamkorlik qiladi.

Buxoro muhandislik-texnologiya instituti – to'qimachilik va charm sanoati fakulteti orqali teri, mo'yna, poyabzal va to'qimachilik texnologiyalari yo'nalishlarida kadrlar tayyorlaydi.

Namangan muhandislik-texnologiya instituti – to'qimachilik va yengil sanoat sohalarida texnologik mutaxassislarni yetishtiradi.

Turin politexnika universiteti (Toshkent) – Italiyaning ASSOMAC uyushmasi bilan hamkorlikda charm-poyabzal sanoati uchun sinov laboratoriyalari tashkil etish va ilg'or texnologiyalarni joriy etish rejalashtirilgan.

Kasb-hunar ta'limi va xalqaro loyihalar.

Germaniyaning GIZ tashkiloti ishtirokida to'qimachilik va charm sanoati bo'yicha kasb-hunar ta'limini rivojlantirish loyihalari amalga oshirilmoqda. Toshkent, Samarqand, Namangan va Nukus shaharlarida seminarlar, treninglar va metodik yordamlar tashkil etilmoqda. tvvet.edu.uz platformasi orqali kasbiy ta'lim resurslari kengaytirilmoqda.

Istiqboldagi rejalar.

2025-yilda eksport hajmini 4 mlrd AQSH dollariga, 2026-yilda 5 mlrd dollarga, 2027-yilda esa 7 mlrd dollarga yetkazish rejalashtirilgan. Tayyor tikuv-trikotaj mahsulotlarining eksportdagi ulushini 70 foizga yetkazish, AQSH va Yevropa bozorlariga yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar eksportini 500 mln dollarga yetkazish maqsad qilingan. Ipkalava va gazlamalarni chuqur qayta ishlash uchun 5 mlrd dollargacha xorijiy investitsiyalar jalb etilishi ko'zda tutilmoqda. Texnologik modernizatsiya, dizayn va brendingni rivojlantirish, faktoring xizmatlari va qulay kreditlar orqali korxonalarni moliyaviy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari joriy etiladi.

Charm sanoati.

2025-yilda charm mahsulotlari eksportini 250 mln dollarga yetkazish, tayyor mahsulotlar ulushini oshirish, Sharof Rashidov va Ohangaron tumanlarida ixtisoslashgan sanoat zonalarini tashkil etish, Turkiya va Yevropa kompaniyalari bilan qo'shma loyihalar amalga oshirish rejalashtirilgan. Moliyaviy imtiyozlar, past foizli kreditlar va subsidiyalar orqali sohani qo'llab-quvvatlash mexanizmlari kengaytiriladi.

Texnologik taraqqiyot va kasblar transformatsiyasi.

Raqamlashtirish va avtomatlashtirish jarayonlari natijasida ayrim an'anaviy kasblar bosqichma-bosqich yo'qolib bormoqda. Jumladan, qo'lda ip yigiruvchilar, qo'lda to'quvchilar, charmni qo'lda ishlovchilar, qo'lda poyabzal tikuvchilar va naqsh soluvchilar o'rnini zamonaviy mashinalar va raqamli texnologiyalar egallamoqda.

Shu bilan birga, yangi kasblar shakllanmoqda:

- Raqamli dizaynerlar (3D modellash, CAD/CAM tizimlari),
- Texnologik muhandislar (avtomatlashtirilgan ishlab chiqarish liniyalari),
- Materialshunoslar (yangi to'qimachilik va charm materiallari),
- Ekologik standartlar bo'yicha mutaxassislar,
- Raqamli marketing mutaxassislari,
- Brend-menejerlar.

O'zbekistonning to'qimachilik va charm sanoati texnologik yangilanish, raqamlashtirish va global integratsiya jarayonlari ta'sirida jadal rivojlanmoqda. Bu jarayon yangi kasblar va yuqori malakali mutaxassislarga ehtiyojni oshirmoqda. Shu bois ta'lim tizimini mehnat bozori ehtiyojlariga moslashtirish, kasbiy standartlar va tarmoq malaka ramkalari asosida kadrlar tayyorlash muhim strategik vazifa hisoblanadi.

O'zbekiston to'qimachilik va charm sanoati tahliliy jadvali (2020–2025)

Yil	To'qimachilik eksporti (mln USD)	Charm eksporti (mln USD)	To'qimachilikda bandlik (ming kishi)	Charm sanoatida bandlik (ming kishi)
2020	1600	150	350	35
2021	2000	180	370	37
2022	2500	230	390	40
2023	3000	300	410	43
2025	3400	400	430	46
2025	4000	500	450	50

Yo'qolib borayotgan kasblar.

Qo'lda ip yigiruvchilar – avval paxtani qo'lda ipga aylantirish keng tarqalgan bo'lsa, hozirda bu jarayon to'liq avtomatlashtirilgan.

Qo'lda to'quvchilar – an'anaviy to'quv dastgohlar o'rnini zamonaviy to'qimachilik mashinalari egallagan.

Charmni qo'lda ishlovchilar – terini qo'lda tozalash va bo'yash ishlari endi sanoat uskunalari yordamida amalga oshirilmoqda.

Qo'lda poyabzal tikuvchilar – poyabzal ishlab chiqarish jarayoni avtomatlashtirilgan liniyalar orqali bajarilmoqda.

Qo'lda naqsh soluvchilar – dizayn va naqshlar endi kompyuter dasturlari yordamida yaratilmoqda.

Kelajakda paydo bo'lishi rejalashtirilgan kasblar

Raqamli dizaynerlar – to'qimachilik va charm mahsulotlarini yaratishda 3D modellash va raqamli dizayn bo'yicha mutaxassislar.

Texnologik muhandislar – zamonaviy ishlab chiqarish uskunalari boshqarish va texnologik jarayonlarni optimallashtirish bo'yicha mutaxassislar.

Materialshunoslar – yangi turdagi to'qimachilik va charm materiallarini ishlab chiqish va ularning xususiyatlarini o'rganish bilan shug'ullanuvchilar.

Ekologik standartlar bo'yicha mutaxassislar – ishlab chiqarish jarayonlarining ekologik xavfsizligini ta'minlash va xalqaro standartlarga muvofiqligini nazorat qiluvchilar.

Raqamli marketing mutaxassislari – to'qimachilik va charm mahsulotlarini onlayn platformalarda targ'ib qilish va sotishni tashkil etuvchilar.

Brendmenejerlar – mahalliy mahsulotlarni xalqaro bozorlarda tanitish va brend imidjini shakllantirish bo'yicha mutaxassislar.

O'zbekistonning to'qimachilik va charm sanoatida kasbhunarlar tarkibi texnologik yangiliklar va global tendensiyalar ta'sirida o'zgarib bormoqda. Bu esa yangi kasblar va mutaxassisliklarga ehtiyojni oshirmoqda. Agar siz ushbu sohalarda ta'lim olish yoki kasb tanlashni rejalashtirayotgan bo'lsangiz, zamonaviy texnologiyalar va raqamli ko'nikmalarga ega bo'lishingiz muhim ahamiyatga ega.

4. Tarmoqqa tegishli kasblar tahlili

MMKga muvofiq tarmoqqa tegishli kasblar ro'yxati quyidagi jadvalda keltiriladi:

T/r	Lavozim va kasblar kodi	Lavozimlari va kasblar nomi
1	11140001	Assotsiatsiya, federatsiya, konfederatsiya, filial, birlashma, ittifoq, jamoat tashkiloti boshqaruvi a'zosi
2	11140002	Assotsiatsiya, federatsiya, konfederatsiya, filial, birlashma, ittifoq, jamoat tashkiloti departamenti (boshqarma, bo'lim) boshlig'i (mudiri)
3	11140003	Assotsiatsiya, federatsiya, konfederatsiya, filial, birlashma, ittifoq, jamoat tashkiloti rahbari va uning o'rinbosarlari
4	11200004	Birlashma boshlig'i (direktori) va o'rinbosarlari
5	11200005	Birlashma raisi va o'rinbosarlari
6	11200006	Boshqaruv (korporatsiya, assotsiatsiya, bank, trest) raisi va o'rinbosarlari
7	11200010	Direktor va o'rinbosarlari
8	11200018	Ishlab chiqarish birlashmasi (bosh) direktori
9	11200023	Korxona bosh direktori (boshlig'i, boshqaruvchisi) va o'rinbosarlari
10	12120001	Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish bo'limi (xizmat, qism) boshlig'i (mudiri)
11	12120005	Mehnat munosabatlari bo'yicha normativ-huquqiy tadqiqotlar laboratoriyasi boshlig'i
12	12120008	Xodimlar faoliyati samaradorligini (KPI) boshqarish bo'yicha rahbar
13	12210001	Iqtisodiy va sanoat zonalarini rivojlantirish bo'yicha (departament, boshqarma va bo'lim) rahbar
14	12210005	Mahsulot marketingi va sotuvi bo'yicha bo'lim (xizmat, qism) boshlig'i (mudiri)

15	12210006	Mahsulot marketingi va sotuvi sohasida departament (boshqarma) direktori (boshlig'i)
16	12210007	Marketing bo'lim (xizmat, qism) boshlig'i (mudiri)
17	12210008	Savdo/marketing sohasidagi direktor
18	12210009	Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha bo'yicha bo'lim (xizmat, qism) boshlig'i (mudiri)
19	12210010	Tashqi iqtisodiy faoliyat sohasida departament (boshqarma) direktori (boshlig'i)
20	13211004	Bosh dispetcher (sanoatda)
21	13211006	Bosh inspektor (sanoatda)
22	13211008	Bosh kolorist
23	13211009	Bosh konstruktor
24	13211012	Bosh mexanik (sanoatda)
25	13211013	Bosh modeler-konstruktor
26	13211014	Bosh muhandis
27	13211015	Bosh muhandis-mexanik
28	13211018	Bosh texnik rahbar
29	13211022	Ishlab chiqarish bo'yicha direktor
30	13211024	Ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish va mexanizatsiyalash bo'limi boshlig'i
31	13211025	Ishlab chiqarish sanoati sohasida boshqarma (bo'lim, bo'linma) boshlig'i (mudiri)
32	13211026	Ishlab chiqarish sanoatida (xizmat, guruh, sho'ba, sex, stansiya, punkt, uchastka, smena, ombor, otryad) boshlig'i (mudiri)
33	13211027	Ishlab chiqarish sanoatida laboratoriya boshlig'i (mudiri)
34	13211028	Ishlab chiqarish sanoatida usta
35	13211035	Navbatchi smena boshlig'i
36	13211038	Sifat nazorati inspeksiyasi bo'yicha rahbarlar
37	13211043	Texnik rahbar
38	13211045	Xavfsizlik xizmati boshlig'i (ob'ekt, uchastka)
39	13219016	Kiyim bosh konstruktori
40	13219017	Nazorat ustasi (sex, uchastka)
41	13241003	Bosh mexanik (moddiy-texnika ta'minoti va sotuv sohasida)
42	13241006	Jo'natish menejeri
43	13241007	Logistika bo'yicha menejer (logistik)
44	13241009	Material va uskunalar bilan butlash direktori
45	13241012	Ombor (tashish va saqlashni tashkil etish) mudiri
46	13241013	Ombor (yonuvchan, suyuq moddalar, yuk, moddiy-texnika ta'minoti va boshqalar) boshlig'i
47	13241016	Saqlash kamerasi mudiri
48	13241017	Sotuvdan keyingi xizmat ko'rsatish bo'yicha rahbarlar
49	13241020	Tovarlarni yetkazib berish, tashish, saqlash va tarqatishda (xizmat, guruh, sho'ba, smena, otryad) boshlig'i (mudiri)
50	13241021	Tovarlarni yetkazib berish, tashish, saqlash va tarqatishda boshqarma (bo'lim) boshlig'i (mudiri)
51	13460012	Ombor mudiri (lombard, moddiy boyliklar)
52	13460013	Sho'ba (sektor) mudiri
53	13490004	Bo'lim (bo'linma) boshlig'i (mudiri)

54	13490008	Bosh muhandis (boshqa sohalarda)
55	13490017	Ish yuritish bo'yicha mudir
56	14200004	Do'kon direktori
57	14200005	Kichik korxona direktori, egasi (boshqaruvchi) (savdoda)
58	14200006	Savdo bo'limi boshlig'i
59	14200007	Savdo laboratoriyasi boshlig'i
60	14200008	Savdo uyi direktori (boshlig'i)
61	14200009	Tijorat faoliyatida rahbar
62	14200010	Ulgurji va chakana savdo xizmati boshlig'i
63	14200012	Xarid bo'yicha direktor
64	14390009	Bosh modeler
65	21441001	Konstruktor-texnolog
66	21441004	Muhandis-konstruktor
67	21441005	Muhandis-mexanik (umumiy)
68	21442004	Sanoat uskunalari va asboblari bo'yicha muhandis
69	21442005	Sanoat uskunalariga mexanik xizmat ko'rsatish bo'yicha professional-mutaxassis
70	21442006	Sanoat uskunalarini yig'ish bo'yicha muhandis
71	21451001	Kimyo muhandisi
72	21451002	Kimyo texnologi
73	21493006	Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi bo'yicha professional-mutaxassis
74	21493007	Mehnat xavfsizligi va muhofazasi muhandisi
75	21493010	Texnika xavfsizligi muhandisi
76	21493011	Yong'inga qarshi avtomatika muhandisi
77	21497001	Charm va uning o'rnini bosuvchi materiallardan mahsulot ishlab chiqarish sohasida muhandis
78	21497002	Charm, poyabzal va yengil sanoatda ilmiy xodimlar va ilmiy tadqiqotchilar
79	21497003	Ip-kalava va to'qimachilik ishlab chiqarish sohasida muhandis
80	21497004	Muhandis-baholovchi (-defektoskopchi, -operator, protezchi, texnolog-protezchi)
81	21497005	To'qimachilik mahsulotlari, charm, mo'yna va uning o'rnini bosuvchi materiallar ishlab chiqarishning kimyoviy texnologiyasi sohasida muhandis-tadqiqotchi
82	21497006	Trikotaj va to'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish sohasida muhandis
83	21524003	Nazorat-o'lchov asboblari bo'yicha muhandis
84	21524004	Nazorat-o'lchov asboblari va avtomatika sohasida ilmiy xodimlar va ilmiy tadqiqotchilar
85	21631001	Avtodizayner
86	21631002	Banknotlar va boshqa himoyalangan bosma mahsulotlar dizayneri
87	21631003	Dessinator
88	21631004	Gilam buyumlari dizayneri
89	21631005	Imidjmeyker
90	21631006	Keramika buyumlari dizayneri
91	21631007	Mebel dizayneri
92	21631008	Modeler
93	21631009	O'yinchoqlar dizayneri
94	21631010	Sanoat dizayneri

95	21631011	Sanoat mahsulotlari uchun illyustratori
96	21632001	Bosh kiyimlar dizayneri
97	21632002	Kiyim-kechak dizayneri
98	21632003	Kiyim-kechak konstruktori
99	21632004	Kiyim-kechak modeleri
100	21632005	Kostyumlar rassomi
101	21632006	Maxsus kiyimlar dizayneri (uniforma dizayneri)
102	21632007	Modeler-konstruktor
103	73172001	Novdadan badiiy buyumlar tayyorlovchi
104	73172002	Novdalardan to'qish bo'yicha hunarmand
105	73172003	Poxoldan badiiy buyumlar yasovchi
106	73172004	Qamishdan plitalar presslovchi
107	73172005	Qayin po'stlog'ini bichuvchi
108	73172006	To'qilgan mebellarni ishlab chiqaruvchi
109	73172007	To'qima mebellar to'quvchi (yig'uvchi)
110	73172008	Zig'ir tolasidan badiiy buyumlar yasovchi
111	73181001	Gilam tayyorlovchi hunarmand-ishchi
112	73181002	Gilamdo'z
113	73181003	Qo'lda gilam to'quvchi
114	73182001	Asos o'rovchi
115	73182002	Asos to'quvchi (kimyoviy ishlab chiqarish)
116	73182003	Asos to'quvchi (tekstil ishlab chiqarish)
117	73182004	Asosni haydovchi
118	73182005	Badiiy naqshli gazlamalardan buyumlar ishlab chiqaruvchi
119	73182006	Barabanlarni tarovchi
120	73182007	Festonlarni kesuvchi
121	73182008	Filtr o'rovchi
122	73182009	Gazlama tayyorlovchi hunarmand-ishchi
123	73182010	Gazlama yoyuvchi
124	73182011	Igna teshish agregatini to'ldiruvchi
125	73182012	Ip eshuvchi
126	73182013	Ip kesuvchi
127	73182014	Ip o'rovchi
128	73182015	Ip yegiruvchi
129	73182016	Ipni uskunadan yechib oluvchi
130	73182017	Jun mahsulotlarini bug'lovchi
131	73182018	Jun yuvuvchi
132	73182019	Lentani haydovchi
133	73182020	Matoga ishlov beruvchi
134	73182021	Naqshlarni kuydiruvchi
135	73182022	Paxta tushiruvchi
136	73182023	Paxta va po'stloqli o'simliklarni ishlov berishda xomashyo joylashtiruvchi
137	73182025	Pilla aralashtiruvchi
138	73182025	Pilla tahlili bo'yicha laborant
139	73182026	Pillani bug'lovchi
140	73182027	Pux va chiqindilarni tozalovchi
141	73182028	Shishametalli ip o'rnatuvchi
142	73182029	Shtapellovchi

143	73182030	Singdiruvchi tarkib tayyorlovchi
144	73182031	Suv berishni muvofiqlashtiruvchi
145	73182032	Tekstil chiqindilarini presslovchi
146	73182033	Tekstil ishlab chiqarishida tayyor maxsulotlarni presslovchi
147	73182034	Tekstil uskunalarini to'ldiruvchi
148	73182035	Tekstil xomashyosini joylashtiruvchi
149	73182036	Terilarni presslovchi
150	73182037	Texnik matolarni yuvuvchi
151	73182038	Texnologik uskunalarni to'g'rilovchi
152	73182039	Tish va halqalarni yig'uvchi
153	73182040	Tola materiallarini ishlov berish jarayonini nazorat qiluvchi laborant
154	73182041	Tolani tayyorlovchi
155	73182042	Tola va gazlamaga ishlov beruvchi
156	73182043	Tolaga ishlov beruvchi (galantereya ishlab chiqarish)
157	73182044	Tolaga ishlov beruvchi (zig'ir ishlab chiqarish)
158	73182045	Tolalarni aralashtiruvchi
159	73182046	Tolani uskunadan yechib oluvchi
160	73182047	To'r bo'luvchi
161	73182048	Xom ipakni chiqaruvchi
162	73182049	Xomashyo va tolalarni saralovchi
163	73182050	Xomashyo va tolani presslovchi
164	73182051	Xomashyoga ishlov beruvchi
165	73182052	Xomashyoni yuvuvchi
166	73182053	Xo'rda chiqindilarini tozalovchi
167	73182054	Yuvilmagan junni xillovchi
168	73183001	Charm bo'yovchi
169	73183002	Charm buyumlarga naqsh soluvchi
170	73183003	Charm detallarni to'g'rilovchi
171	73183004	Charm materiallarini jo'valovchi
172	73183005	Charm presslovchi
173	73183006	Charm prokatchi
174	73183007	Charm tortuvchi
175	73183008	Charm va mo'yna kesuvchi
176	73183009	Charm va mo'yna xomashyosiga ishlov beruvchi
177	73183010	Charm va mo'yna xomashyosini konservalovchi
178	73183011	Charm va mo'ynadan buyumlar briketlarini shakllantiruvchi
179	73183012	Charm va mo'ynadan buyumlar presslovchi (poyabzal ishlab chiqarishdan tashqari)
180	73183013	Charm va mo'ynadan buyumlar tayyorlash uchun xomashyoni yechuvchi
181	73183014	Charm va mo'ynadan buyumlar, yarim tayyor mahsulotlar va materiallarni silliqlovchi
182	73183015	Charm va mo'ynadan buyumlarni butlovchi
183	73183016	Charm va mo'ynadan tayyorlangan detallar, yarimtayyor mahsulotlar va buyumlarga ishlov beruvchi
184	73183017	Charm va mo'ynadan tayyorlangan detallar, yarimtayyor mahsulotlar va buyumlarni pardozlovchi (poyabzal ishlab chiqarishdan tashqari)
185	73183018	Charm yoyuvchi
186	73183019	Charm, mo'yna detallar va buyumlarni namlovchi

187	73183020	Charm, mo'yna xomashyosi va materiallarini o'lchovchi
188	73183021	Charmdan badiiy buyumlar tayyorlovchi
189	73183022	Charm-mo'yna xomashyosini saralovchi
190	73183023	Cho'tka va soch qaynatuvchi
191	73183024	Detallar va yarim tayyor mahsulotlar qalinligini to'g'rilovchi
192	73183025	Elaklovchi
193	73183026	Massa yopishtiruvchi
194	73183027	Mo'yna parchalarini qaynatuvchi
195	73183028	Teri va mo'yna kashtado'zi
196	73183029	Texnik terini qizdiruvchi
197	73183030	Xrom parchalarini neytrallovchi
198	73189001	Arqon buyumlar tayyorlovchi
199	73189002	Charm, mo'yna, gazlama va boshqalardan badiiy buyumlar va dekorativ predmetlarni qayta tiklovchi
200	73189003	Dissinator
201	73189004	Ko'rpa tayyorlovchi
202	73189005	Shtampovkachi (tekstil galantereyasi)
203	73189006	Tekstil-galantereya buyumlari trikotajchisi
204	73189007	To'r buyumlarni ta'mirlovchi
205	73189008	To'r materiallarini tayyorlovchi
206	73189009	To'r to'quvchi
207	73189010	To'rlarni qayta tiklovchi
208	73189011	Trikotajchi (qo'l ishlab chiqarishi)
209	73189012	Zig'ir tolasidan badiiy buyumlar tayyorlovchi
210	75310001	Bosh kiyim modelchisi
211	75310002	Bosh kiyimlar tayyorlovchi hunarmand
212	75310003	Bosh kiyimlarni qoliplovchi
213	75310004	Bosh kiyimni pardozirovchi
214	75310005	Buyumlarni pardozirovchi (sarrojlilik-egarchilik ishlab chiqarishi)
215	75310006	Kiyim tikuvchi (chevar)
216	75310007	Liboschi
217	75310008	Mo'ynado'z-bichuvchi
218	75310009	Mo'ynado'z-tanlovchi
219	75310010	Mualliflik kiyim va oyoq kiyim tayyorlash bo'yicha usta
220	75310011	O'simlik tolalarini presslovchi
221	75310012	Yarim tayyor mahsulotlar, mato buyumlarni pardozirovchi
222	75320001	Andozalar tayyorlovchi
223	75320002	Andozalarni joylashtiruvchi
224	75320003	Bichuvchi
225	75320004	Bichuvchi (bichuvchi-modeler)
226	75320005	Material va buyumlarni kesuvchi
227	75320006	Material va buyumlarni kesuvchi (engil sanoat)
228	75320007	Material va detallarga belgi qo'yuvchi
229	75320008	Materiallarni bichuvchi
230	75320009	Mo'ynado'z
231	75320010	Mo'ynado'z-pardozirovchi
232	75320011	Nusxa ko'chiruvchi
233	75320012	Qo'lqop charmini cho'zuvchi

234	75320013	Tolani presslovchi (penko-jut ishlab chiqarishda)
235	75320014	Engil sanoatda andozalar tayyorlovchi
236	75330001	Buyum va bichiladigan materiallarni butlovchi
237	75330002	Buyumlarni tikuvchi
238	75330003	Charm-galantereya buyumlarini ta'mirlovchi
239	75330004	Detallarni chetanlovchi
240	75330005	Furniturachi
241	75330006	Gulchi
242	75330007	Ipak va atlas buyumlari bo'yicha tikuvchi
243	75330008	Kiyim va belyoni ta'mirlash bo'yicha tikuvchi
244	75330009	Materiallar va tayyor buyumlarni pardozlovchi
245	75330010	Materiallarni to'shovchi
246	75330011	Mebel qoplamasini tikuvchi
247	75330012	Milliy va san'at buyumlari bo'yicha tikuvchi
248	75330013	O'yinchoq qismlarini to'plovchi
249	75330014	O'yinchoqlarni presslash va bezash uchun materiallarni tayyorlovchi
250	75330015	Paruschi
251	75330016	Qaviqchi
252	75330017	Qo'g'irchoq detallari va materiallarini tayyorlovchi
253	75330018	Qutichi
254	75330019	Samolyot anjomlarini tikish va ta'mirlash bo'yicha tikuvchi
255	75330020	Sarrojlik-egar buyumlari tikuvchi
256	75330021	Shtamplovchi (to'qimachilik galantereyasida)
257	75330022	Shtamplovchi (to'qimachilikda)
258	75330023	Terini tuzlovchi
259	75330024	Texnik buyumlarni tikuvchi
260	75330025	Tikuvchi (xomashyoni bo'yash va mo'ynado'zlik sexlarida)
261	75330026	Tikuvchilik choklari hunarmandi
262	75330027	Tikuvchi-motoristka
263	75330028	To'shovchi (to'qimachilikda)
264	75330029	Elimchi
265	75330030	Zardo'zlik ishlari hunarmandi
266	75351001	Charm materiallarni jo'vachi
267	75351002	Charm-mo'yna xomashyosi va xom terini to'shovchi
268	75351003	Charm-mo'yna xomashyosini konservalovchi
269	75351004	Charm-mo'yna xomashyosini xillovchi
270	75351005	Layka tayyorlovchi
271	75351006	Qo'y terisini romlarg'a tortuvchi
272	75351007	Quyion terilarini xillovchi
273	75351008	Quyion terisini qirtishlovchi
274	75351009	Quyion terisini qurituvchi
275	75351010	Teri qirtishlovchi
276	75351011	Terilarni jun tushirish qorishmasi bilan ishlovchi
277	75351012	Terilarni saralovchi
278	75351013	Terini tortuvchi
279	75351014	Tuk qirquvchi

280	75351015	Xomashyo, yarim tayyor mahsulotlar, kimyoviy materiallar va ishlab chiqarish chiqindilarini ho'llash, oshlash-bo'yash va moylash (formalin) sexlariga yetkazuvchi
281	75351016	Xomashyoni qabul qiluvchi
282	75351017	Xomashyoni qirquvchi
283	75351018	Yarim tayyor mahsulot, tayyor buyumlar va materialni qabul qiluvchi
284	75352001	Appreturchi
285	75352002	Bichilgan buyumlar va mo'ynali terilarni tuzatuvchi
286	75352003	Charm-galantereya buyumlarni tikuvchi
287	75352004	Charm-mo'yna xomashyosi va yarim tayyor mahsulotlarni qirtishlovchi
288	75352005	Charm-mo'yna xomashyosiga ishlov beruvchi
289	75352006	Charmni bichuvchi
290	75352007	Charmni laklovchi
291	75352008	Charmni moylovchi
292	75352009	Charmni prokatlovchi (sayqallolovchi)
293	75352010	Charmni silliqlovchi
294	75352011	Cheprak va texnik charmni toblovchi
295	75352012	Mo'yna va voylokni kesuvchi
296	75352013	Remenlarni o'rnatuvchi
297	75353001	Elovchi (sochuvchi)
298	75353002	Junni qayta ishlash bo'yicha ishchi
299	75353003	Jun-soch materiallarni va buyumlarni pardozlovchi
300	75353004	Mo'yna terilarni issiqlik bilan pardozlovchi
301	75353005	Mo'yna va qo'y terisini bo'yovchi
302	75353006	Mo'ynaga ishlov beruvchi
303	75353007	Mo'ynani tarovchi
304	75353008	Soch bo'yovchi
305	75353009	Yigirilgan yenglarni oluvchi
306	75359001	Buyumlar, yarim fabrikatlar va materiallarni to'plovchi
307	75359002	Charm bo'yoqchisi
308	75359003	Charm-mo'yna xomashyosi va materiallarni o'lchovchi
309	75359004	Detallar va buyumlarni potok uchun saralovchi
310	75359005	Kimyoviy tozalashda bo'yoqchi
311	75359006	Kolorist
312	75359007	Materiallar, yarim fabrikatlar va buyumlarni tozalovchi
313	75359008	Presslovchi
314	75359009	Qirtishlovchi
315	75359010	Terilarni ishlovchi
316	75360001	Bichish kartasini tayyorlovchi
317	75360002	Buyum, detal va yarim tayyor mahsulotlarga ishlov beruvchi
318	75360003	Buyumlar, detallar va furniturani qo'yuvchi
319	75360004	Buyumlarni to'ldiruvchi
320	75360005	Charm tasmalarini cho'zuvchi
321	75360006	Charm-galantereya buyumlariga rasm soluvchi
322	75360007	Charm-galantereya buyumlarini yig'uvchi
323	75360008	Dag'al jun-cho'tka buyumlar tayyorlovchi
324	75360009	Detallar va buyumlarni yig'uvchi
325	75360010	Detallarni mustahkamlovchi

326	75360011	Etikdo'z
327	75360012	Ishqoriy buyumlarni gruntlovchi
328	75360013	Matritsa maketlarini tayyorlovchi
329	75360014	Maxsus poyabzal ta'mirchisi
330	75360015	Ortopedik poyabzal tikuvchi
331	75360016	Ortopedik poyabzallar modelchisi
332	75360017	Poyabzal pastini yig'uvchi
333	75360018	Poyabzal qoliplarini ta'mirlovchi
334	75360019	Poyabzal ta'mirchisi
335	75360020	Poyabzal yuqorisini yig'uvchi
336	75360021	Poyabzalni qolipidan chiqaruvchi
337	75360022	Poyabzalni tortuvchi
338	75360023	Qolip modelchisi
339	75360024	Sarrojlik-egar buyumlarini tayyorlovchi
340	75360025	Sarrojlik-egar buyumlarni yig'uvchi
341	75360026	Sun'iy charm plastinalarini yig'uvchi
342	75360027	Tagcharmga ishlov beruvchi
343	75360028	Yakka tartibda poyabzal tikuvchi
344	81315001	Kimyoviy iplarni jilolash va quritish apparatchisi
345	81315002	Kimyoviy tolalarni eshish va o'rash operatori
346	81315003	Kimyoviy tolalarni formalash apparatchisi
347	81315004	Kimyoviy tolalarni pardozirovchi
348	81315005	Kimyoviy tolalarni presslovchi
349	81315006	Kimyoviy yigirish garniturachisi
350	81315007	Popukli ipni taxlovchi
351	81315008	Roving tayyorlash operatori
352	81315009	Sellofan plyonka formalash apparatchisi
353	81315010	Shishatolalarni joylashtiruvchi
354	81315011	Shishatolali materiallarni yelimlovchi
355	81315012	Sinel tayyorlovchi
356	81315013	Yigirish bloklari va garnituralarini o'rnatuvchi
357	81315014	Yigiruv detallarini toblovchi
358	81315015	Yigiruv eritmalari tayyorlash apparatchisi
359	81511001	Chigitni dorilovchi
360	81511002	Chiqindilarga ishlov berish agregati operatori
361	81511003	Chiqindilarni erituvchi
362	81511004	Chiqindilarni qayta ishlovchi
363	81511005	Doirali tarash dastgohlari operatori
364	81511006	Jun jihozi operatori
365	81511007	Linter jihozi operatori
366	81511008	Odonkalarni bug'lash apparatchisi
367	81511009	O'simlik tolasiga ishlov beruvchi
368	81511010	Paxta g'aramlarida tunnel ochuvchi
369	81511011	Pilla bug'lash dastgohlari apparatchisi
370	81511012	Tarash jihozi operatori
371	81511013	Tarash-lentalash agregati operatori
372	81511014	Tarash-qavatlash agregati operatori
373	81511015	Tola chiqindilarini qayta tiklash qurilmalarini tozalovchi

374	81511016	Tola tayyorlash bo'yicha potok liniyalar operatori
375	81511017	Tolani aralashtiruvchi
376	81511018	Tolani presslovchi
377	81511019	Trestlar tayyorlash apparatchisi
378	81511020	Trostlash jihozi operatori
379	81511021	Zig'ir tolasini mo'mlovchi
380	81511022	Zig'irpoya tolasini tarash dastgohlari operatori
381	81512001	"Kipa-lenta" potok liniyalar operatori
382	81512002	Bobinalarni o'rnatuvchi
383	81512003	Eshish jihozi operatori
384	81512004	Eshma arqon o'rash dastgohlari operatori
385	81512005	Issiqlik bilan stabillash apparatchisi
386	81512006	Kalava ipni issiqlik bilan ishlash apparatchisi
387	81512007	Kalavalash avtomati operatori
388	81512008	Kalavalash dastgohlari operatori
389	81512009	Kalavalash jihozi operatori
390	81512010	Kalavalovchi
391	81512011	Lentani qayta o'rovchi
392	81512012	Pilla ipagini kalavlovchi
393	81512013	Pryaja chiqaruvchi
394	81512014	Pryaja o'rovchi
395	81512015	Pryajani taqsimlash operatori
396	81512016	Ravonlash jihozi operatori
397	81512017	Relaksatsion-kalavalash agregati operatori
398	81512018	Titish jihozi operatori
399	81512019	Titish-takror ishlash dastgohlari operatori
400	81512020	Xom ip o'rash dastgohlari operatori
401	81512021	Yigiruvchi
402	81519001	Bog'lovchi
403	81519002	Chuvatuvchi
404	81519003	Filtrlarni o'rovchi
405	81519004	Igna qadash agregati operatori
406	81519005	Kanat va arqon tayyorlovchi dastgoh operatori
407	81519006	Material va buyumlarni kesuvchi (to'qimachilik)
408	81519007	Paxtali filtrlarni shtamplovchi
409	81519008	Pillani kalibrlovchi
410	81519009	Qayta eshish dastgohlari operatori
411	81519010	Qorishmani mexanizatsiyalashgan uzatuv operatori
412	81519011	Qurilmalarni tozalovchi
413	81519012	Shisha motoni qayta o'rovchi
414	81519013	Silkitish dastgohlari operatori
415	81519014	Stavkalar saralovchisi
416	81519015	Tandalash jihozi operatori
417	81519016	Tarash dastgohlari operatori (trikotaj ishlab chiqarish)
418	81519017	To'g'rilovchi
419	81519018	To'r to'qish eshuvchisi
420	81519019	To'shash dastgohlari operatori (zig'ir ishlab chiqarishi)
421	81519020	To'shash jihozi operatori

422	81519021	To'shovchi (tikuvchilik ishlab chiqarishi)
423	81519022	Xom surpni chiqaruvchi
424	81521001	Asosni eshuvchi
425	81521002	Asosni qayta o'rovchi (to'g'rilovchi)
426	81521003	Chuvatish dastgohlari operatori
427	81521004	Eshuvchi
428	81521005	Igna qadash jihozi operatori
429	81521006	Jihozlar zapravkachisi
430	81521007	Kamarlarni cho'zuvchi
431	81521008	Kesish-eshish dastgohi operatori
432	81521009	Krujevani ajratuvchi
433	81521010	Kungura (fetonlar)ni kesib oluvchi
434	81521011	Lentali jihoz operatori
435	81521012	Movut bosuvchi
436	81521013	Polotnoni silliqlovchi
437	81521014	Popuklovchi
438	81521015	Tarash-to'qish jihozi operatori
439	81521016	Tasmachi
440	81521017	Tekstil-galanteriya buyumlarini to'quvchi
441	81521018	To'qimachilik jihozlari zapravkachisi
442	81521019	To'qish jihozlari operatori
443	81521020	To'quvchi
444	81521021	To'rlarni ko'chiruvchi
445	81521022	Tortish dastgohlari operatori
446	81521023	Tugun to'qish dastgohlari operatori
447	81522001	Igna qo'yish agregatlari zagatovkachisi
448	81522002	Igna-platina buyumlarni quyuvchi
449	81522003	Kettelchi
450	81522004	Tish va petlyalarni teruvchi
451	81522005	Trikotaj buyumlarga shakl beruvchi
452	81529001	Baholarni tanlovchi
453	81529002	Chiqindilarni presslovchi
454	81529003	Joylashtiruvchi
455	81529004	Kartalarni kesuvchi
456	81529005	Kengaytirish jihozi operatori
457	81529006	Markazlashgan yuvish operatori
458	81529007	Ninadonni o'rovchi
459	81529008	Pahmoqlash jihozi operatori
460	81529009	Podbor va gujklar tayyorlovchi
461	81529010	Proborchi
462	81529011	Saralash-qadoqlash liniyasi operatori
463	81529012	Taroqlash dastgohlari operatori
464	81529013	Tayyor mahsulot va chiqindilarni presslovchi
465	81529014	Tayyor mahsulotni qayta tiklovchi
466	81529015	Tola va buyumlarni, xom surpni chiqaruvchi
467	81529016	Vallarni o'rnatuvchi
468	81529017	Vatinchi
469	81530001	Avtomatlashtirilgan bichish majmuasi operatori

470	81530002	Avtomatlashtirilgan to'shash majmuaning operatori
471	81530003	Burmalovchi-gofrirlovchi
472	81530004	Gul tikish dastgohlari mashinisti "Pantograf"
473	81530005	Kashtado'z
474	81530006	Materiallar hisobi bo'yicha operator
475	81530007	Sim bilan tikish dastgohi mashinisti
476	81530008	Tekstil-galanteriya buyumlari kashtachisi
477	81530009	Tikish jihozi operatori
478	81530010	Tikuvchi
479	81541001	Odeyal oqartiruvchisi
480	81541002	Oqartirish liniyasi operatori
481	81541003	Oqartiruvchi (to'qimachilikda)
482	81541004	Paxtani sterillovchi
483	81541005	Xlorlash apparatchisi
484	81541006	Xlorlash qurilmasi operatori
485	81541007	Xlorlash va stannirlash apparatchisi
486	81542001	Dog' ketkazuvchi
487	81542002	Gazlama va buyumni tozalovchi
488	81542003	Gilam buyumlarini tozalash apparatchisi
489	81542004	Jun yuvuvchi (kigiz-namat ishlab chiqarishda, jun ishlab chiqarish)
490	81542005	Kimyoviy tozalash apparatchisi
491	81542006	Maxsus kir yuvish xonasi apparatchisi
492	81542007	Maxsus kiyimlarni tozalash va ta'mirlash bo'yicha ishchi (mashinist)
493	81542008	Nam chiqindilarni yuvuvchi
494	81542009	Par-tivit buyumlarini tozalash apparatchisi
495	81542010	Texnik movutlarni yuvuvchi
496	81542011	Tozalash dastgohlari operatori
497	81542012	Tozalash jihozlari mashinisti
498	81542013	Xolstlarni yuvuvchi (siquvchi)
499	81542014	Yuvish jihozi operatori
500	81542015	Yuvish-quritish-kengaytirish-stabillash liniyalari mashinisti
501	81549001	Appreturalash apparatchisi
502	81549002	Bug'lab ishlov berish apparatchisi
503	81549003	Buyumlarni ag'darish apparatchisi
504	81549004	Buyumlarni qurituvchi (qistiruvchi)
505	81549005	Buyumlarni to'plovchi
506	81549006	Chiqindilarni qurituvchi
507	81549007	Dekatirovkachi
508	81549008	Elektr paxmoqlovchi
509	81549009	Elektrostatik ishlash operatori
510	81549010	Elektrotexnik ishlab chiqarish g'altaklovchisi
511	81549011	Eshilgan ipakni bug'lovchi
512	81549012	Gazlama, polotno g'altakchisi
513	81549013	Gazlamani bug'lovchi
514	81549014	Gazlamani parafinlash apparatchisi
515	81549015	Gazlamani termorelaksatsiyalash apparatchisi
516	81549016	Harorat bilan kirishtiruvchi
517	81549017	Haroratni oshirish apparatchisi

518	81549018	Ip, mato va zig'ir matosini yumshatish va barqarorlashtirish qurilmalari apparatchisi
519	81549019	Ipak xomashyosini ivituvchi
520	81549020	Issiqlik bilan biriktirish jihozi operatori
521	81549021	Jun buyumlarni bug'lovchi
522	81549022	Kaustifikatsiya apparatchisi
523	81549023	Keramik buyumlar karbonizatsiyachisi
524	81549024	Kimyo sanoatida g'altaklovchi (kalandrchi)
525	81549025	Kimyo sanoatida mersezatsiya (to'yintirish) apparatchisi
526	81549026	Kimyoviy materiallarni tarqatuvchi operator
527	81549027	Kirishtiruvchi jihoz operatori
528	81549028	Kirlarni quritish qurilmalari apparatchisi
529	81549029	Kuydirish jihozi operatori
530	81549030	Matoni pardozlovchi
531	81549031	Namlash apparatchisi
532	81549032	Ohor tayyorlovchi
533	81549033	O't o'chirish shlanglari shimdiruvchisi
534	81549034	Parafin halqalarini tayyorlovchi
535	81549035	Pilla chiqindilarini qaynatuvchi
536	81549036	Polotno va buyumlarni erituvchi
537	81549037	Presslovchi-bug'lovchi
538	81549038	Qurituvchi
539	81549039	Ratinlash dastgohlari mashinisti
540	81549040	Separatsiyalash va flotatsiya apparatchisi
541	81549041	Shimdiriladigan birikma tayyorlovchi
542	81549042	Shlixtalash jihozi operatori
543	81549043	Silliqlash-quritish agregati operatori
544	81549044	Silliqlovchi (to'qimachilikda)
545	81549045	Siquvchi (engil sanoatda)
546	81549046	Tandalash to'yintirish-cho'zish dastgohlari operatori
547	81549047	Tarash dastgohlari operatori (to'qimachilik umumiy kasblarida)
548	81549048	Tikuvchilik buyumlarini issiqlik bilan pardozlovchi
549	81549049	To'qimachilikda bo'yoqchi
550	81549050	To'qimachilik-galantereya buyumlarini issiqlik bilan pardozlovchi
551	81549051	To'yintirish jihozi operatori
552	81549052	Tuk qirqish jihozi operatori
553	81549053	Tukni pardozlovchi
554	81549054	Vatilinni yelimlovchi
555	81549055	Xom ipni issiqlik bilan pardozlovchi
556	81549056	Elimlash jihozi operatori
557	81549057	Elimlovchi
558	81549058	Yumshatuvchi
559	81551001	Ajratish dastgohlari mashinisti
560	81551002	Apparatlarga kimyoviy xomashyoni soluvchi
561	81551003	Charm presslovchisi
562	81551004	Charmlarni bo'yash va yog'lash apparatchisi
563	81551005	Charmlari yarim tayyor mahsulotlar va mo'yna terilarni yumshatish apparatchisi

564	81551006	Charmni tortuvchi
565	81551007	Cho'ktirish apparatchisi
566	81551008	Oshlash apparatchisi (charm va charm xom-ashyosi ishlab chiqarish, mo'yna ishlab chiqarish)
567	81551009	Oshlovchi ekstraktlar tayyorlash apparatchisi
568	81551010	Qo'y terisini ikkiga bo'lish yarim tayyor liniyalar mashinisti
569	81551011	Siqish jihozlari mashinisti (charm va charm xom-ashyosi ishlab chiqarish)
570	81551012	Sun'iy charm chiqarishda ikkiga ajratish dastgohlari mashinisti
571	81551013	Suvli-kimyoviy ishlov apparatchisi
572	81551014	Teri kollagenli chiqindilardan mahsulot ishlab chiqarish apparatchisi
573	81551015	Terilarni dorilovchi
574	81551016	va yumshatish apparatchisi
575	81551017	Xom teri yuzasini tozalovchi
576	81551018	Xomashyo, yarim tayyor mahsulot va buyumlarni qurituvchi
577	81551019	Yog'sizlantirish apparatchisi
578	81551020	Yuvish dastgohlari mashinisti
579	81551021	Yuvish-bug'lash stansiyasi mashinisti
580	81552001	Mo'yna terilarni pardozlovchi
581	81552002	Mo'ynali terilar epilirovkachisi
582	81552003	Pitiryog' yelimi tayyorlash apparatchisi
583	81552004	Pitiryog', jun, tuk va sochlarni yuvib tozalash apparatchisi
584	81552005	Po'stin rezgisini pishiruvchi
585	81552006	Proborchi (jun mato chiqarishda)
586	81552007	Soch va pitiryog' yuvuvchi
587	81552008	Tuk lentalarini chuvatish bo'yicha mashinist
588	81552009	Tuk va soch bog'lamlarini qadoqlovchi
589	81552010	Tuk va sochlarni yuvuvchi (pishiruvchi)
590	81552011	Tuk va sochni issiqlik bilan pardozlovchi
591	93291118	Xo'jalik mollari omborchisi
592	93291212	Selluloid plastinalarni buo'lovchi
593	93291213	Selluloidni surkovchi
594	93291214	Seluloid halqalarini tayyorlovchi
595	93291215	Charmni tekislovchi
596	81559001	Buyumlar, yarim tayyor mahsulotlar va materiallarni silliqlovchi
597	81559002	Detal va materiallarni qavatlovchi
598	81559003	Lak tayyorlash apparatchisi
599	81559004	Siquvchi (to'qimachilikda)
600	81559005	Statsionar yuk ko'tarish gidravlika uskunalari operatori
601	81559006	Tarash va aralashtirish dastgohi mashinisti
602	81559007	Uzatish apparatchisi
603	81560001	Bichish jihozi operatori
604	81560002	Buyumlarni chiqaruvchi
605	81560003	Detallar va buyumlarni qoliplovchi
606	81560004	Detallarni kesib oluvchi
607	81560005	Konveyer liniyasi operatori
608	81560006	Poyabzal yig'uvchi
609	81560007	Poyabzalni frezalovchi
610	81560008	Rifellash dastgohlari mashinisti

611	81590001	Andozalar tayyorlash bo'yicha avtomatlashtirilgan tizim operatori
612	81590002	Avtomatlashtirilgan joylashtirish loyiha tizim operatori
613	81590003	Buyum g'altakchisi
614	81590004	Gul bosuvchi usta
615	81590005	Iplar va tekstil-galanteriya buyumlarini yopishtiruvchi
616	81590006	Kard garniturasini charxlovchi
617	81590007	Kigizchi
618	81590008	Kigiz-namat buyumlar va terini presslovchi
619	81590009	Kigiz-namat buyumlarini asosini tayyorlovchi
620	81590010	Kigiz-namat buyumlarni bezovchi
621	81590011	Kigiz-namat buyumlarni to'g'rilovchi
622	81590012	Kir yuvish, bo'yash, maishiy buyumlarni tozalash dastgohi operatori
623	81590013	Mahsulotga yorliq tikuvchi
624	81590014	Matoni presslovchi
625	81590015	O'lcham va buyumlarni hisoblovchi
626	81590016	Pat-tivit mahsulotlar tayyorlovchi
627	81590017	Piliklarni tayyorlovchi
628	81590018	Pishirish apparatchisi
629	81590019	Pishitish (plunjer, o'tkazish) dastgohlari mashinisti
630	81590020	Poyabzalni o'rnatuvchi
631	81590021	Qadoqlovchi
632	81590022	Qayta o'rash dastgohi operatori
633	81590023	Qo'yuvchi (to'qimachilik sanoati)
634	81590024	Qurituvchi (to'qimachilikda)
635	81590025	Shallantirish-qotirish dastgohi operatori
636	81590026	Shlyapkalarini charxlovchi
637	81590027	Shnur poynagini zichlovchi
638	81590028	Shnurlarni eshuvchi
639	81590029	Shpullarni ta'mirlovchi
640	81590030	Shtamplovchi
641	81590031	Svoylachivalchi
642	81590032	Tarash (to'qish, kanat, qadoqlash) dastgohlari operatori
643	81590033	Tikuvchi modeler
644	81590034	Tikuvchilikda andozalar tayyorlovchi
645	81590035	Titish-savash dastgohlari operatori
646	81590036	To'qimachilik buyumlariga shakl beruvchi
647	81590037	To'qimachilik sanoati hakkoki
648	81590038	To'qimani pressda uchma-uchlovchi
649	81590039	To'qish jihozi operatori
650	81590040	Usta yordamchisi (kanobtola-jut ishlab chiqarish)
651	81590041	Velyurchi
652	81590042	Voylokni kesuvchi
653	81590043	Elim surkovchi dastgohlar operatori
654	81590044	Yuvish-quritish-kengaytirish-stabillash yo'llari mashinisti
655	93293001	Asos iplarini tiquvchi
656	93293002	Chiqindilarni maydalovchi
657	93293003	Emulsiyalovchi
658	93293004	Filtr-mato to'shovchi

659	93293005	Gazlamani sovunlovchi
660	93293006	Kalavani bog'lovchi
661	93293007	Karta va o'rash materiallarini tayyorlovchi
662	93293008	Kassetalar to'ldiruvchi
663	93293009	Mahsulot, yarim tayyor mahsulotlar va materiallarni tozalovchi
664	93293010	Matoni sovituvchi
665	93293011	Mo'yna terilarni benzin bilan tozalovchi
666	93293012	Nam chiqindilarni yig'uvchi
667	93293013	Namlangan tovar va kalava ipni qo'lda teruvchi-saralovchi
668	93293014	Nazorat-o'lchov asboblari kontrolyori
669	93293015	Nazorat-o'lchov asboblari qadoqlovchi
670	93293016	O'lchov va mahsulotlarni sanovchi
671	93293017	Pahmoqlash ramkalari naborchisi
672	93293018	Parafin halqalarini ishlab chiqaruvchi
673	93293019	Paxmog'ini chiqaruvchi
674	93293020	Paxtalilarni chopuvchi
675	93293021	Paxtani qadoqlovchi
676	93293022	Pilla kalibrlovchi
677	93293023	Pillani kokoqon plamini tozalovchi
678	93293024	Po'stloq xomashyoni qurituvchi
679	93293025	Pux (momiq) va chiqindilarni chiqarish
680	93293026	Qatlamlovchi
681	93293027	Qattiq iplarni tiquvchi
682	93293028	Remiz teruvchi
683	93293029	Shyotkali buyumlarni gruntovka qiluvchi
684	93293030	Tikuvchilik sanoatida malakasiz ishchi
685	93293031	Tola pachkalarini bog'lovchi
686	93293032	Tolani uzuvchi
687	93293033	Ventilyatsiya qurilmalarini tozalovchi
688	93293034	Xom ipakni namlovchi
689	93293035	Xomashyoni bo'luvchi
690	93293036	Xomashyoni namlovchi
691	93293037	Xomashyoni saralovchi
692	93293038	Xomashyoni tayyorlovchi (uzatuvchi)
693	93293039	Yumshoq qoplamani chatuvchi

5. Yangi ishlab chiqilishi rejalashtirilgan kasbiy standartlar haqida ma'lumot

t/r	Kasbiy standartlar soni	Qamrab olinadigan lavozim (kasb)lar soni	Ishlab chiqiladigan yil va oy
1	2	8	2025 yil, dekabr
2	3	15	2026 yil, dekabr
3	2	8	2027 yil, dekabr
4	2	8	2028 yil, dekabr

6.Tarmoq malaka ramkasi malaka darajalarining tavsifi

Malaka darajasi		Bilim	Ko'nikma (mahorat)	Mas'uliyat va mustaqillik	Kasbiy guruhlariga oid faoliyat turi va kasb (lavozim)lar kodi va nomi
Milliy malaka ramkasi (MMR)	Tarmoq malaka ramkasi (TMR)				
1	1	O'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha elementar va boshlang'ich umumiy bilimlar	O'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha elementar va boshlang'ich umumiy bilimlar	O'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha elementar va boshlang'ich umumiy bilimlar	
2	2	Quyidagilar bo'yicha o'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha umumiy amaliy bilimlar: Mehnat faoliyati haqida umumiy tushunchalar; Texnika xavfsizligi qoidalari bo'yicha bilimlar; To'qimachilik jarayonlariga oid boshlang'ich nazariy va amaliy bilimlar; Texnika xavfsizligi qoidalari bo'yicha bilimlar; sohasidagi tegishli normativhuquqiy hujjatlarning standartlari va talablari; jihozlarning tuzilishi va texnik ma'lumotlari;	Standart vazifalarni oddiy qoidalar va instrumentlar yordamida bajarish va yo'riqnoma bo'yicha harakat qilish uchun zarur bo'lgan amaliy ko'nikmalar: oddiy topshiriqlarni bajarish, o'zini o'zi nazorat qilish va kuzatish qobiliyatiga ega bo'lish; Oddiy va takrorlanuvchi vazifalarni bajarish, ko'rsatmalarga muvofiq harakat usulini tanlash, o'zini o'zi nazorat qilish qobiliyatiga ega bo'lish; jixozlarini boshqarish; jihozlarga texnik xizmat ko'rsatish va ta'mirlash; uskuna va qurilmalarni ekspluatatsiya qilish va ta'mirlash;	Ishlab chiqarishda xizmat ko'rsatish faoliyati; To'qimachilikda takrorlanuvchi vazifalarni mustaqil bajarish, umumiy tayyorgarlik ishlarini tashkil etish; Faqat yaxshi o'rgatilgan ish sharoitidagi o'z harakatlari va ish natijalari uchun javobgarlik; Mavjud algoritm va yo'lyo'riqlarga muvofiq nazorat ostida standart va oddiy vazifalarni bajarish	13.10 To'qimachilik tolalarini tayyorlash va yigirish 73172002 Novdalardan to'qish bo'yicha hunarmand; 73172004 Qamishdan plitalar presslovchi; 73172005 Qayin po'stlog'ini bichuvchi; 73172006 To'qilgan mebellarni ishlab chiqaruvchi; 73172007 To'qima mebellar to'quvchi (yig'uvchi). 13.20 To'quvchilik sanoati 73181003 Qo'lda gilam to'quvchi. 73182001 Asos o'rovchi;

		uskunalarining ishlashiga oid tegishli standartlar va talablar; texnik hujjatlar, texnik va texnologik jarayonlar; jihozlarning ekspluatatsiya qilish qoidalari; texnik ishlarni bajarishning asosiy qoidalari; jixozlarning maqsadi va ishlash prinsipi; nuqsonlarning sabablari va ularni oldini olish usullari.	mehnat vositalari va predmetlarini ko'zdan kechirish va ishga tayyorlash.		73182002 Asos to'quvchi (kimyoviy ishlab chiqarish); 73182004 Asosni haydovchi; 73182006 Barabanlarni tarovchi; 73182007 Festonlarni kesuvchi; 73182013 Ip kesuvchi; 73182015 Ip yegiruvchi; 73182020 Matoga ishlov beruvchi; 73182022 Paxta tushiruvchi; 73182024 Pilla aralashtiruvchi; 73182026 Pillani bug'lovchi; 73182028 Shishametalli ip o'rnatuvchi; 73182029 Shtapellovchi; 73182032 Tekstil chiqindilarini presslovchi; 73182033 Tekstil ishlab chiqarishida tayyor maxsulotlarni presslovchi; 73182036 Terilarni presslovchi; 73182039 Tish va halqalarni yig'uvchi; 73182041 Tolani tayyorlovchi;
--	--	--	--	--	---

					73182045 Tolalarni aralashtiruvchi; 73182048 Xom ipakni chiqaruvchi; 73182050 Xomashyo va tolani presslovchi; 73182052 Xomashyoni yuvuvchi; 73182053 Xo'rda chiqindilarini tozalovchi. 14.24 Charmdan va mo'ynali kiyimlar ishlab chiqarish 73183001 Charm bo'yovchi; 73183003 Charm detallarni to'g'rilovchi; 73183004 Charm materiallarini jo'valovchi; 73183005 Charm presslovchi; 73183009 Charm va mo'yna xomashyosiga ishlov beruvchi; 73183010 Charm va mo'yna xomashyosini konservalovchi; 73183020 Charm, mo'yna xomashyosi va materiallarini o'lchovchi;
--	--	--	--	--	--

					73183024 Detallar va yarim tayyor mahsulotlar qalinligini to'g'rilovchi; 73183025 Elaklovchi; 73183026 Massa yopishtiruvchi; 73183030 Xrom parchalarini neytrallovchi. 15.11 Teri va mo'ynani oshlash, ishlov berish, bo'yash 75310002 Bosh kiyimlar tayyorlovchi hunarmand; 75310004 Bosh kiyimni pardozlovchi; 75310005 Buyumlarni pardozlovchi (sarrojlik-egarchilik ishlab chiqarishi); 75310010 Mualliflik kiyim va oyoq kiyim tayyorlash bo'yicha usta; 75310011 O'simlik tolalarini presslovchi. 14.29 Boshqa toifalarga kiritilmagan kiyimlar va aksessuarlar ishlab chiqarish 75320003 Bichuvchi; 75320005 Material va buyumlarni kesuvchi;
--	--	--	--	--	---

					75320006 Material va buyumlarni kesuvchi (engil sanoat); 75320007 Material va detallarga belgi qo'yuvchi; 75320011 Nusxa ko'chiruvchi; 75320012 Qo'lqop charmini cho'zuvchi; 75320013 Tolani presslovchi (penko-jut ishlab chiqarishda); 75320014 Yengil sanoatda andozalar tayyorlovchi. 75330001 Buyum va bichiladigan materiallarni butlovchi: 75330005 Furniturachi; 75330006 Gulchi; 75330009 Materiallar va tayyor buyumlarni pardozlovchi; 75330010 Materiallarni to'shovchi; 75330011 Mebel qoplamasini tikuvchi; 75330013 O'yinchoq qismlarini to'plovchi; 75330014 O'yinchoqlarni presslash va bezash uchun materiallarni tayyorlovchi; 75330015 Paruschi;
--	--	--	--	--	---

					75330016 Qaviqchi; 14.24 Charmdan va mo'ynali kiyimlar ishlab chiqarish 75351001 Charm materiallarni jo'vachi; 75351002 Charm-mo'yna xomashyosi va xom terini to'shovchi; 75351005 Layka tayyorlovchi; 75351009 Quyon terisini qurituvchi; 75351014 Tuk qirquvchi; 75351015 Xomashyo, yarim tayyor mahsulotlar, kimyoviy materiallar va ishlab chiqarish chiqindilarini ho'llash, oshlash-bo'yash va moylash (formalin) sexlariga yetkazuvchi; 75351016 Xomashyoni qabul qiluvchi; 75351017 Xomashyoni qirquvchi; 75351018 Yarim tayyor mahsulot, tayyor buyumlar va materialni qabul qiluvchi. 75352002 Bichilgan buyumlar va mo'ynali
--	--	--	--	--	--

					terilarni tuzatuvchi; 75352010 Charmni silliqlovchi; 75352011 Cheprak va texnik charmni toblovchi; 75352013 Remenlarni oʻrnatuvchi. 75353001 Elovchi (sochuvchi); 75353002 Junni qayta ishlash boʻyicha ishchi; 75353003 Jun-soch materiallarni va buyumlarni pardozlovchi; 75353006 Moʻynaga ishlov beruvchi; 75353007 Moʻynani tarovchi; 75353008 Soch boʻyovchi; 75353009 Yigirilgan yenglarni oluvchi. 81315004 Kimyoviy tolalarni pardozlovchi; 81315005 Kimyoviy tolalarni presslovchi; 81315006 Kimyoviy yigirish garniturachisi; 81315007 Popukli ipni taxlovchi; 81315010 Shishatolalarni joylashtiruvchi;
--	--	--	--	--	---

					81315011 Shishatolali materiallarni yelimlovchi; 81315014 Yigiruv detallarini toblovchi. 81511001 Chigitni dorilovchi; 81511003 Chiqindilarni erituvchi; 81511004 Chiqindilarni qayta ishlovchi; 81511005 Doirali tarash dastgohlari operatori; 81511008 Odonkalarni bug'lash apparatchisi; 81511009 O'simlik tolasiga ishlov beruvchi; 81511010 Paxta g'aramlarida tunnel ochuvchi; 81511011 Pilla bug'lash dastgohlari apparatchisi; 81511013 Tarash-lentalash agregati operatori; 81511014 Tarash-qavatlash agregati operatori; 81511015 Tola chiqindilarini qayta tiklash qurilmalarini tozalovchi; 81511017 Tolani aralashtiruvchi;
--	--	--	--	--	---

					81511020 Trostlash jihozi operatori; 81511022 Zig'irpoya tolasini tarash dastgohlari operatori. 81512002 Bobinalarni o'rnatuvchi; 81512005 Issiqlik bilan stabillash apparatchisi; 81512006 Kalava ipni issiqlik bilan ishlash apparatchisi; 81512007 Kalavalash avtomati operatori; 81512008 Kalavalash dastgohlari operatori; 81512011 Lentani qayta o'rovchi; 81512014 Pryaja o'rovchi; 81512015 Pryajani taqsimlash operatori; 81512017 Relaksatsion-kalavalash agregati operatori; 81512019 Titish-takror ishlash dastgohlari operatori; 81512020 Xom ip o'rash dastgohlari operatori. 81521001 Asosni eshuvchi; 81521003 Chuvatish dastgohlari operatori;
--	--	--	--	--	---

					81521004 Eshuvchi; 81521007 Kamarlarni cho'zuvchi; 81521009 Krujevani ajratuvchi; 81521010 Kungura (festonlar)ni kesib oluvchi; 81521013 Polotnoni silliqlovchi; 81521014 Popuklovchi; 81521015 Tarash-to'qish jihozi operatori; 81521016 Tasmachi; 81521020 To'quvchi; 81521021 To'rlarni ko'chiruvchi; 81521022 Tortish dastgohlari operatori. 81522001 Igna qo'yish agregatlari zagatovkachisi; 81522002 Igna-platina buyumlarni quyuvchi; 81522003 Kettelchi; 81522004 Tish va petlyalarni teruvchi; 81522005 Trikotaj buyumlarga shakl beruvchi. 81530002 Avtomatlashtirilgan to'shash majmuaning operatori.
--	--	--	--	--	---

					81541004 Paxtani sterillovchi; 81541006 Xlorlash qurilmasi operatori. 81542002 Gazlama va buyumni tozalovchi; 81542007 Maxsus kiyimlarni tozalash va ta'mirlash bo'yicha ishchi (mashinist); 81542008 Nam chiqindilarni yuvuvchi; 81542009 Par-tivit buyumlarini tozalash apparatchisi; 81542010 Texnik movutlarni yuvuvchi; 81542011 Tozalash dastgohlari operatori; 81542013 Xolstlarni yuvuvchi (siquvchi); 81542014 Yuvish jihozi operatori. 81551002Apparatlarga kimyoviy xomashyoni soluvchi; 81551003 Charm presslovchisi; 81551005 Charmli yarim tayyor mahsulotlar va mo'yna terilarni yumshatish apparatchisi;
--	--	--	--	--	---

					81551013 Suvli-kimyoviy ishlov apparatchisi; 81551015 Terilarni dorilovchi; 81551016 yumshatish apparatchisi. 81552004 Pitiryog', jun, tuk va sochlarni yuvib tozalash apparatchisi; 81552005 Po'stin rezgisini pishiruvchi; 81552006 Proborchi (jun mato chiqarishda); 81552007 Soch va pitiryog' yuvuvchi; 81552010 Tuk va sochlarni yuvuvchi (pishiruvchi); 81552011 Tuk va sochni issiqlik bilan pardozlovchi.
3	3	Quyidagilar bo'yicha o'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha umumiy amaliy va kasbiy bilimlar: to'qimachilik jarayonlarini va ishlarni bajarish usullari hamda texnika xavfsizligi qoidalari bo'yicha bilim; uskunalar va tizimlarning tuzilishi, ishlash prinsiplari va ekspluatatsiya qilish qoidalari;	Belgilangan vazifalarni bajarish va muammolarni hal qilish uchun asosiy usullar, vositalar, materiallar va ma'lumotlarni saralash va foydalanish uchun zarur bo'lgan amaliy ko'nikmalar: ishchi kasb egasi sifatida vazifalarni bajarish, bajargan ish sifatini nazorat qilish, vazifani bajarish usullarini mustaqil tanlash qobiliyatiga ega bo'lish;	Belgilangan ishlarni bajarish, olingan topshiriqlar asosida o'z ishini rejalashtirish va tashkil etish; Ishlarini brigada yoki zveno tarkibida bajarish; Faqat yaxshi o'rgatilgan ish sharoitidagi o'z harakatlari, ish natijalari va boshqalarning harakatlari uchun javobgarlik; Mavjud algoritm va yo'lyo'riqlarga muvofiq	13.10 To'qimachilik tolalarini tayyorlash va yigirish 73172001 Novdadan badiiy buyumlar tayyorlovchi; 73172008 Zig'ir tolasidan badiiy buyumlar yasovchi. 73181001 Gilam tayyorlovchi hunarmand-ishchi; 73181002 Gilamdo'z. 73182003 Asos to'quvchi (tekstil ishlab chiqarish);

		sohasidagi normalar, normativhuquqiy hujjatlar talablari; materiallar va jarayonlar uchun texnik shartlar, standartlar; uskunalarining ishlashiga oid normalar va talablar; texnik hujjatlar, texnik va texnologik jarayonlar; asboblarning va uskunalarining ekspluatatsiya qilish va ta'mirlash qoidalari.	standart va amaliy vazifalarni hal qilish; uskunalardan foydalanaolish; mehnat vositalari va predmetlarini ko'zdan kechirish va ishga tayyorlash; mexanizmlar, transport vositalarini boshqarish; uskunalarni montaj qilish va sozlash; uskunalarining nosozlik kelib chiqish sabablarini aniqlash; uskunalarni ko'zdan kechirishni o'tkazish; nosozliklarni bartaraf etish; orttirilgan tajribalardan kelib chiqib faoliyatni takomillashtirish.	nazorat ostida standart va oddiy vazifalarni bajarish, muammolarni hal qilishda zaruratdan kelib chiqib mustaqil qaror qabul qilish.	73182005 Badiiy naqshli gazlamalardan buyumlar ishlab chiqaruvchi; 73182008 Filtr o'rovchi; 73182010 Gazlama yoyuvchi; 73182012 Ip eshuvchi; 73182014 Ip o'rovchi; 73182016 Ipni uskunadan yechib oluvchi; 73182017 Jun mahsulotlarini bug'lovchi; 73182019 Lentani haydovchi; 73182021 Naqshlarni kuydiruvchi; 73182023 Paxta va po'stloqli o'simliklarni ishlov berishda xomashyo joylashtiruvchi; 73182025 Pilla tahlili bo'yicha laborant; 73182027 Pux va chiqindilarni tozalovchi; 73182030 Singdiruvchi tarkib tayyorlovchi; 73182031 Suv berishni muvofiqlashtiruvchi; 73182034 Tekstil uskunalarini to'ldiruvchi;
--	--	---	--	---	---

					73182035 Tekstil xomashyosini joylashtiruvchi; 73182038 Texnologik uskunalarni to'g'rilovchi; 73182040 Tola materiallarini ishlov berish jarayonini nazorat qiluvchi laborant; 73182043 Tolaga ishlov beruvchi (galantereya ishlab chiqarish); 73182044 Tolaga ishlov beruvchi (zig'ir ishlab chiqarish); 73182047 To'r bo'luvchi; 73182049 Xomashyo va tolalarni saralovchi; 73182054 Yuvilmagan junni xillovchi. 14.24 Charmdan va mo'ynali kiyimlar ishlab chiqarish 73183002 Charm buyumlarga naqsh soluvchi; 73183006 Charm prokatchi; 73183007 Charm tortuvchi; 73183008 Charm va mo'yna kesuvchi;
--	--	--	--	--	--

					73183011 Charm va mo'ynadan buyumlar briketlarini shakllantiruvchi; 73183012 Charm va mo'ynadan buyumlar presslovchi (poyabzal ishlab chiqarishdan tashqari); 73183015 Charm va mo'ynadan buyumlarni butlovchi; 73183016 Charm va mo'ynadan tayyorlangan detallar, yarimtayyor mahsulotlar va buyumlarga ishlov beruvchi; 73183017 Charm va mo'ynadan tayyorlangan detallar, yarimtayyor mahsulotlar va buyumlarni pardozlovchi (poyabzal ishlab chiqarishdan tashqari); 73183018 Charm yoyuvchi; 73183019 Charm, mo'yna detallar va buyumlarni namlovchi; 73183021 Charmdan badiiy buyumlar tayyorlovchi; 73183022 Charm-mo'yna xomashyosini saralovchi;
--	--	--	--	--	--

					73183027 Mo'yna parchalarini qaynatuvchi; 73183028 Teri va mo'yna kashtado'zi; 73183029 Texnik terini qizdiruvchi. 15.11 Teri va mo'ynani oshlash, ishlov berish, bo'yash 75310001 Bosh kiyim modelchisi; 75310003 Bosh kiyimlarni qoliplovchi; 75310006 Kiyim tikuvchi (chevar); 75310007 Liboschi; 75310008 Mo'ynado'z-bichuvchi; 75310009 Mo'ynado'z-tanlovchi; 75310012 Yarim tayyor mahsulotlar, mato buyumlarni pardozlovchi; 75320001 Andozalar tayyorlovchi; 75320002 Andozalarni joylashtiruvchi; 75320008 Materiallarni bichuvchi; 75320009 Mo'ynado'z; 75320010 Mo'ynado'z-pardozlovchi.
--	--	--	--	--	--

					75330002 Buyumlarni tikuvchi; 75330003 Charm-galantereya buyumlarini ta'mirlovchi; 75330004 Detallarni chetanlovchi; 75330007 Ipak va atlas buyumlari bo'yicha tikuvchi; 75330008 Kiyim va belyoni ta'mirlash bo'yicha tikuvchi; 75330012 Milliy va san'at buyumlari bo'yicha tikuvchi; 75330018 Qutichi; 75330023 Terini tuzlovchi; 75330025 Tikuvchi (xomashyoni bo'yash va mo'ynado'zlik sexlarida); 75330027 Tikuvchi-motoristka. 75351003 Charm-mo'yna xomashyosini konservalovchi; 75351004 Charm-mo'yna xomashyosini xillovchi; 75351006 Qo'y terisini romlarg'a tortuvchi; 75351008 Quyon terisini qirtishlovchi;
--	--	--	--	--	---

					75351011 Terilarni jun tushirish qorishmasi bilan ishlovchi; 75351012 Terilarni saralovchi; 75351013 Terini tortuvchi. 75352001 Appreturchi; 75352003 Charm-galantereya buyumlarni tikuvchi; 75352004 Charm-mo'yna xomashyosi va yarim tayyor mahsulotlarni qirtishlovchi; 75352005 Charm-mo'yna xomashyosiga ishlov beruvchi; 75352006 Charmni bichuvchi; 75352008 Charmni moylovchi; 75352009 Charmni prokatlovchi (sayqallovcchi); 75352012 Mo'yna va voylokni kesuvchi. 75353004 Mo'yna terilarni issiqlik bilan pardozlovchi; 75353005 Mo'yna va qo'y terisini bo'yovchi. 15.20 Poyafzal ishlab chiqarish
--	--	--	--	--	---

					75360004 Buyumlarni to'ldiruvchi; 75360008 Dag'al juncho'tka buyumlar tayyorlovchi; 75360011 Etikdo'z; 75360015 Ortopedik poyabzal tikuvchi; 75360019 Poyabzal ta'mirchisi; 75360020 Poyabzal yuqorisini yig'uvchi; 75360022 Poyabzalni tortuvchi; 75360023 Qolip modelchisi; 75360025 Sarrojlilik-egar buyumlarni yig'uvchi; 75360028 Yakka tartibda poyabzal tikuvchi; 14.29 Boshqa toifalarga kiritilmagan kiyimlar va aksessuarlar ishlab chiqarish 81315001 Kimyoviy iplarni jilolash va quritish apparatchisi; 81315002 Kimyoviy tolalarni eshish va o'rash operatori;
--	--	--	--	--	--

					81315003 Kimyoviy tolalarni formalash apparatchisi; 81315008 Roving tayyorlash operatori; 81315009 Sellofan plyonka formalash apparatchisi; 81315012 Sinel tayyorlovchi; 81315013 Yigirish bloklari va garnituralarini oʻrnatuvchi; 81315015 Yigiruv eritmalari tayyorlash apparatchisi; 81511002 Chiqindilarga ishlov berish agregati operatori; 81511006 Jun jihozi operatori; 81511007 Linter jihozi operatori; 81511012 Tarash jihozi operatori; 81511016 Tola tayyorlash boʻyicha potok liniyalar operatori; 81511018 Tolani presslovchi; 81511019 Trestlar tayyorlash apparatchisi;
--	--	--	--	--	---

					81511021 Zig'ir tolasini mo'mlovchi; 81512003 Eshish jihozi operatori; 81512004 Eshma arqon o'rash dastgohlari operatori; 81512009 Kalavalash jihozi operatori; 81512012 Pilla ipagini kalavlovchi; 81512013 Pryaja chiqaruvchi; 81512016 Ravonlash jihozi operatori; 81512018 Titish jihozi operatori; 81512021 Yigiruvchi. 81521002 Asosni qayta o'rovchi (to'g'rilovchi); 81521005 Igna qadash jihozi operatori; 81521006 Jihozlar zapravkachisi; 81521008 Kesish-eshish dastgohi operatori; 81521011 Lentali jihoz operatori; 81521012 Movut bosuvchi; 81521017 Tekstil-galanteriya buyumlarini to'quvchi;
--	--	--	--	--	---

					81521018 To'qimachilik jihozlari zapravkachisi; 81521019 To'qish jihozlari operatori; 81521023 Tugun to'qish dastgohlari operatori. 81530003 Burmalovchi- gofrirlovchi; 81530004 Gul tikish dastgohlari mashinisti "Pantograf"; 81530005 Kashtado'z; 81530007 Sim bilan tikish dastgohi mashinisti; 81530008 Tekstil- galanteriya buyumlari kashtachisi; 81530009 Tikish jihozi operatori; 81530010 Tikuvchi; 81541001 Odeyal oqartiruvchisi; 81541003 Oqartiruvchi (to'qimachilikda); 81541005 Xlorlash apparatchisi; 81541007 Xlorlash va stannirlash apparatchisi; 81542001 Dog' ketkazuvchi;
--	--	--	--	--	---

					81542003 Gilam buyumlarini tozalash apparatchisi; 81542004 Jun yuvuvchi (kigiz-namat ishlab chiqarishda, jun ishlab chiqarish); 81542005 Kimyoviy tozalash apparatchisi; 81542006 Maxsus kir yuvish xonasi apparatchisi; 81542012 Tozalash jihozlari mashinisti.
4	4	Quyidagilar bo'yicha o'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha keng qamrovli amaliy va nazariy bilimlar: to'qimachilik jarayonlari, materiallari, konstruksiyalari va texnika xavfsizligi bo'yicha chuqur bilim; sohasidagi o'zgarishlar va yangi normativhuquqiy hujjatlar, standartlar va talablarni tahlil qilish va qo'llash; jihozlarning tuzilishi, ishlash prinsiplari va texnik xususiyatlarini chuqur tushunish, ularni samarali	Mehnat holati va uning oldindan aytish mumkin bo'lgan o'zgarishlarini baholashni talab qiladigan muammolarni hal qilish uchun zarur bo'lgan amaliy ko'nikmalar: ish sharoitini mustaqil tahlil qilish va u bilan bog'liq muammolarni hal qilish. Muqobil yechimlarni tanlay olish; uskunalarni boshqarishda samarali va xavfsiz usullarni ishlab chiqish, ularning ishlash prinsiplarini va tartiblarini chuqur tushunish va monitoring qilish; jihozlarga kompleks texnik xizmat ko'rsatish, ularning	To'qimachilik jarayonlaridagi vazifalarini mustaqil aniqlash, ularga erishish uchun o'z faoliyatini belgilash, ish natijasi bo'yicha mas'uliyatni zimmasiga olish; Har qanday murakkab texnik va texnologik jarayonlarda mustaqil qarorlar qabul qilish va ularning natijalari uchun to'liq javobgar bo'lish; Har xil mexanizmlar, elektr uskunalar va qurilmalar bilan bog'liq murakkab vazifalarni bajarishda samaradorlik va xavfsizlik talablarini mustahkam saqlash, barcha jarayonlar va ish natijalarini nazorat qilish;	13.10 To'qimachilik tolalarini tayyorlash va yigirish 73172003 Poxoldan badiiy buyumlar yasovchi. 73182009 Gazlama tayyorlovchi hunarmand-ishchi; 73182011 Igna teshish agregatini to'ldiruvchi; 73182018 Jun yuvuvchi; 73182037 Texnik matolarni yuvuvchi; 73182042 Tola va gazlamaga ishlov beruvchi; 73182046 Tolani uskunadan yechib oluvchi; 73182051 Xomashyoga ishlov beruvchi.

		ishlatish va texnik holatini baholash; uskunalarning ishlash va ekspluatatsiya holatini tekshirish, va ularga bog'liq standartlar va talablariga muvofiqlikni ta'minlash; texnik hujjatlarni tahlil qilish, texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va ularning talablarga muvofiqligini tekshirish; jihozlarni ekspluatatsiya qilishda xavfsizlik va ishlab chiqarish samaradorligini ta'minlash bo'yicha mukammal bilimlar; ishlarni bajarishda muammolarni aniqlash, ularni bartaraf etish va ish jarayonlarini optimallashtirish usullarini tatbiq qilish; jihozlarning maqsadi va ishlash prinsiplarini chuqur va aniq tushunish, ularning samarali va xavfsiz ishlashi uchun zarur shartsharoitlarni yaratish; detallar va butlovchi qismlarning tez yaroqsiz bo'lishiga olib keladigan	holatini baholash va yuqori samaradorlikka erishish uchun mukammal ta'mirlash ishlarini amalga oshirish; jixozlarni kompleks ishlatish, ta'mirlash va modernizatsiya qilish jarayonlarini tashkil etish va optimallashtirish, yoqimsiz holatlarning oldini olish bo'yicha strategiyalar ishlab chiqish; mehnat vositalari va predmetlarini chuqur tahlil qilish, ularni ishga tayyorlash, xavfsizlik talablariga muvofiqligini ta'minlash va samarali ishlash uchun aniq texnik usullar qo'llash; har qanday texnik va texnologik muammolarni samarali hal qilish, ularni diagnoza qo'yish va ishlash jarayonlarini optimallashtirish uchun zarur bilim va tajribaga ega bo'lish; jihozlarning ishlash jarayonlarini tahlil qilish va tahliliy ishlashga asoslangan qarorlar qabul qilish.	Jarayonlarning samaradorligi va xavfsizligini ta'minlash uchun texnik va texnologik hujjatlariga asosan mustaqil ishlash, shaxsiy ishlatish va ekspluatatsiya qoidalarini samarali qabul qilish va qo'llash; Muammolarni va nuqsonlarni aniqlashda mustahkam mustaqillikka ega bo'lish, ularni tez va samarali hal qilish, qarorlar qabul qilishda tashkilotning talablariga muvofiq yo'lyo'riqlarni izchil bajarish; Muammolarni hal qilishda har bir qarorning natijalarini aniq baholash, ularning samaradorligini va xavfsizligini ta'minlash, va yangi ishlanmalarni joriy qilishda oldindan rejalashtirishni amalga oshirish; Murrakkab vaziyatlarda mustahkam ishlash va to'g'ri qarorlar qabul qilish, mutaxassislar bilan hamkorlikda ishlash va birgalikda muammolarni bartaraf etish;	14.24 Charmdan va mo'ynali kiyimlar ishlab chiqarish 73183013 Charm va mo'ynadan buyumlar tayyorlash uchun xomashyoni yechuvchi; 73183014 Charm va mo'ynadan buyumlar, yarim tayyor mahsulotlar va materiallarni silliqlovchi; 73183023 Cho'tka va soch qaynatuvchi. 14.29 Boshqa toifalarga kiritilmagan kiyimlar va aksessuarlar ishlab chiqarish 75320004 Bichuvchi (bichuvchi-modeler). 75351007 Quyon terilarini xillovchi; 75351010 Teri qirtishlovchi. 75352007 Charmni laklovchi. 75360013 Matritsa maketlarini tayyorlovchi; 75360016 Ortopedik poyabzallar modelchisi. 81512001 «Kipa-lenta» potok liniyalar operatori.
--	--	---	---	--	---

		omillarni aniqlash va ularni oldini olishga oid ishlanmalarni amalga oshirish; detallar va butlovchi qismlarni almashtirish jarayonini ishlab chiqish, qo'llaniladigan usullar va texnika ta'riflarini kiritish; jixozlarda paydo bo'ladigan nuqsonlarni tahlil qilish, ularni bartaraf etish va ishlatish jarayonini tugatish bo'yicha ishlanmalarni amalga oshirish.		Ish jarayonidagi yuqori samaradorlikni ta'minlash uchun innovatsion yondashuvlarni va yangi texnologiyalarni joriy qilish, hamda yuqori darajadagi mustaqillikni saqlab turish.	81519004 Igna qadash agregati operatori. 81530001 Avtomatlashtirilgan bichish majmuasi operatori 81530006 Materiallar hisobi bo'yicha operator. 81541002 Oqartirish liniyasi operatori; 81542015 Yuvish-quritish-kengaytirish-stabillash liniyalari mashinisti. 81549020 Issiqlik bilan biriktirish jihozi operatori. 81551004 Charmlarni bo'yash va yog'lash apparatchisi; 81551014 Teri kollagenli chiqindilardan mahsulot ishlab chiqarish apparatchisi. 81552002 Mo'ynali terilar epilirovkachisi. 81559003 Lak tayyorlash apparatchisi. 81560001 Bichish jihozi operatori. 81590002 Avtomatlashtirilgan joylashtirish loyiha tizim operatori.
--	--	---	--	--	--

5	5	Quyidagilar bo'yicha o'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha ixtisoslashgan nazariy va amaliy bilimlar: to'qimachilik jarayonlaridagi keng qo'lamli nazariy va amaliy bilim; mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi bo'yicha bilim; sohasidagi barcha normativhuquqiy hujjatlar, standartlar, talablar va ularning amaliy qo'llanilishini chuqur tahlil qilish va mutlaq muvofiqlikni ta'minlash; jihozlarning tuzilishi, ishlash prinsiplari va texnik xususiyatlari bo'yicha mukammal bilim, yangi texnologiyalar va innovatsiyalardan foydalanish yo'llarini ishlab chiqish; uskunalarning ishlashini optimallashtirish, ularning ekspluatatsiya shartlarini va ishlash samaradorligini ta'riflash va ularga	Muammolarga ijodiy yechimlarni ishlab chiqish uchun zarur bo'lgan keng qamrovli amaliy va kognitiv ko'nikmalar: to'qimachilikdagi amaliy muammolarga ijodiy yondashish; belgilangan vazifalar doirasida mustaqil qarorlar qabul qilish; ishchilarning mehnat faoliyatini tashkil qilish qobiliyatiga ega bo'lish; uskunalar kompleks tarzda boshqarish, ularni optimal holatda ishlatish, monitoring qilish va ishlash samaradorligini oshirish uchun murakkab texnologiyalardan foydalanish; jihozlar uchun strategik ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish planlarini ishlab chiqish, texnologiyalar va materiallarni yangilash orqali tizimlar ishlashini optimallashtirish; jixozlarni modernizatsiya qilish va ularni ekspluatatsiya qilish jarayonlarini mukammal baholash, barcha xavfsizlik talablariga muvofiq holda ishlashga ishonch hosil qilish;	To'qimachilikdagi mehnat jarayonlarini mustaqil ravishda nazorat qilish. Yetakchilik fazilatlarini namoyon qilish va tashabbus ko'rsatish; Texnik va texnologik jarayonlarning barcha yo'nalishlarida mustaqil qarorlar qabul qilish, strategik maqsadlarga erishish uchun zarur bo'lgan usullar va yo'lyo'riqlarni ishlab chiqish va tatbiq qilish; Ish jarayonlarini boshqarishda barcha sohalarida yuqori darajada mas'uliyatni his qilish, har bir qarorning natijasini va ta'sirini o'z zimmasiga olish, shunchaki standartlar bilan cheklanmasdan, ijobiy natijalarga erishish uchun innovatsion yondashuvlar ishlab chiqish; Jarayonlarning samaradorligi va xavfsizligini ta'minlashda mutlaq mustaqillikka ega bo'lish, murakkab muammolarni har tomonlama tahlil qilib, ularni	14.29 Boshqa toifalarga kiritilmagan kiyimlar va aksessuarlar ishlab chiqarish 75320004 Bichuvchi (bichuvchi-modeler). 75351007 Quyon terilarini xillovchi; 75351010 Teri qirtishlovchi. 75352007 Charmni laklovchi. 75360013 Matritsa maketlarini tayyorlovchi; 75360016 Ortopedik poyabzallar modelchisi.
---	---	---	--	--	--

		asoslangan tadqiqotlar olib borish; texnik hujjatlarni yaratish, tahlil qilish va texnologik jarayonlarni ishlab chiqishda innovativ yondashuvlarni tatbiq qilish, jarayonlar bilan bog'liq barcha talablar va talablarga muvofiqlikni ta'minlash; jihozlarni ekspluatatsiya qilishda xavfsizlik va ta'mirlash ishlarni samarali boshqarish; texnik ishlarni amalga oshirishda muammolarni aniqlash, ularni kompleks va tizimli yondashuv orqali bartaraf etish, va ishlab chiqarish jarayonini optimallashtirish bo'yicha strategik qarorlar qabul qilish; yangi texnik hamda texnologik ishlanmalarni joriy qilish, ularning samaradorligi va ishlash xavfsizligini ta'minlash; detallar va butlovchi qismlarning ishlash jarayonini to'liq tahlil qilish,	mehnat vositalari va predmetlarini aniq va samarali ishga tayyorlash, ularning xavfsizligini ta'minlash va yangi usullar orqali ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish; muammolarni samarali hal qilish va ularning sabablarini aniqlash uchun kompleks tahlillar olib borish, yangi texnologiyalarni integratsiya qilish va innovatsion qarorlar ishlab chiqish; texnologik qarorlarni qabul qilish, ishlab chiqarish jarayonlarini strategik boshqarish va ta'mirlash ishlarini samarali boshqarish, ixtisoslashgan bilim va tajriba asosida ishlash; jihozlarning ishlash jarayonlarini kuzatish, ularni takmillash va samaradorligini oshirish, texnologik innovatsiyalardan foydalanish.	eng optimal yo'llar bilan hal qilish; Yangi texnologiyalar va ishlanmalarni joriy qilish, ularning ishlashini tahlil qilish va ishlatish samaradorligini ishonchli tarzda baholash; Texnik va texnologik muammolarni bartaraf etishda strategik yondashuvlarni amalga oshirish, ish jarayonlarini rivojlantirish va innovatsion g'oyalarni tatbiq qilish; Qabul qilingan qarorlar va amalga oshirilgan jarayonlar uchun to'liq mas'uliyatni olish, ularning natijalarini tahlil qilish va tashkilotning umumiy maqsadlariga moslashtirish; Jamoa va tashkilotning murakkab vazifalarini samarali ishlashga moslashtirish, yuqori darajadagi mustaqillik va mas'uliyatni saqlab turish.	
--	--	--	---	---	--

		ularning yaroqsiz bo'lish sabablarini aniqlash va ishlash ishlanmasiga oid mukammal takliflar ishlab chiqish; jixozlarda yuzaga kelgan nuqsonlarni aniqlash, bartaraf etish va ularni oldini olishga qaratilgan kompleks tizimlar ishlab chiqish va amalga oshirish; sohadagi innovatsiyalar va yangi texnologiyalar, ularning qo'llanilishi va integratsiyasini rivojlantirishda ustuvor yondashuvlarni amalga oshirish.			
--	--	--	--	--	--

6	6	Quyidagilar bo'yicha o'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha ixtisoslashgan nazariy va amaliy bilimlar: O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari, boshqa normativhuquqiy hujjatlari; to'qimachilik sohasida ta'lim yo'nalishi bo'yicha boshqaruv va innovatsion faoliyatni amalga oshirish uchun zarur bilimlar; mahsulot sifatini boshqarish uchun uslubiy va me'yoriy texnik materiallar; texnologik jarayonlar va ishlab chiqarish usullari; mahsulotlarning asosiy texnologik va dizayn ma'lumotlari; standartlar, texnik xususiyatlar, sifat ko'rsatkichlari standartlari; texnologik ko'rsatmalar, tizimlarni, ishlab chiqarishni texnik nazorat qilish vositalari va usullari; tayyor mahsulot, xomashyo, materiallar, yarim tayyor mahsulotlar, butlovchi buyumlarni qabul qilish va saqlash qoidalari;	Turli standartlar va tez-tez o'zgarib turadigan talablarni hisobga olgan holda yangi yechimlarni ishlab chiqish, faoliyat, usullar va ularning natijalarini baholash uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar: tashkiliy, ishlab chiqarish va texnologik jarayonlarni rejalashtirish; tashkilotning innovatsion rivojlanish yo'nalishlarini belgilash; vazifalarni xodimlar va bo'linmalar o'rtasida taqsimlash hamda ularning bajarilishini nazorat qilish, kutilgan natijalarga erishish usullarini qo'llay olish; mehnat yoki o'qishning	Tashkilot miqyosida mehnat va ishlab chiqarish jarayonlarini muvofiqlashtirish; Vazifalarni ijodiy tushunish va tashabbus ko'rsatish; Mehnat yoki o'qishning kutilmagan kontekstida qaror qabul qilish darajasida mas'uliyatni qabul qiluvchi, faoliyatning murakkab texnik va professional turlarini boshqarish. Yakka tartibdagi va jamoaviy	13.20 To'quvchilik sanoati 12210005 Mahsulot marketingi va sotuvi bo'yicha bo'lim (xizmat, qism) boshlig'i (mudiri); 12210007 Marketing bo'lim (xizmat, qism) boshlig'i (mudiri); 13211004 Bosh dispetcher (sanoatda); 13211008 Bosh kolorist; 13211028 Ishlab chiqarish sanoatida usta; 13219016 Kiyim bosh konstruktori; 13219017 Nazorat ustasi (sex, uchastka); 13241003 Bosh mexanik (moddiy-texnika ta'minoti va sotuv sohasida); 13241006 Jo'natish menejeri; 13241009 Material va uskunalar bilan butlash direktori; 13241012 Ombor (tashish va saqlashni tashkil etish) mudiri; 13241013 Ombor (yonuvchan, suyuq moddalar, yuk, moddiy-texnika ta'minoti va boshqalar) boshlig'i; 13241016 Saqlash kamerasi mudiri; 13241017 Sotuvdan keyingi xizmat ko'rsatish
---	---	--	---	---	--

7	7	Quyidagilar bo'yicha o'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha ixtisoslashgan nazariy va amaliy bilimlar: to'qimachilik sohasidagi fanlararo ilmiytexnik bilimlar. amaliy va nazariy ahamiyatga ega yangiliklarni joriy etish hamda boshqaruv va iqtisodiy bilimlar; kasbiy sohada yangi amaliy bilimlarni yaratish; O'zbekiston Respublikasi tegishli iqtisodiy faoliyat turining rivojlanish yo'nalishlarini belgilaydigan qonun hujjatlari va me'yoriy hujjatlar; mehnat huquqi; korxonalarda iqtisodiy ishlarni tashkil etish bo'yicha uslubiy materiallar; korxonaning ishlab chiqarish texnologiyasi asoslari; korxonani boshqarishning iqtisodiy usullari; iqtisodiy faoliyatning tegishli shaklidagi fan va texnikaning mahalliy va	Yangi bilim va texnologiyalarni ishlab chiqish va turli sohalardagi bilimlarni birlashtirish uchun ilmiy tadqiqot va/yoki innovatsiyalarda talab qilinadigan muammolarni, shu jumladan, strategik muammolarni hal qilish uchun zarur bo'lgan maxsus kasbiy ko'nikmalar: tashkilot miqyosida innovatsion vazifalarni belgilash, zamonaviy boshqaruv usullaridan foydalanish, muammolarni yechishda yangi yondashuvlarni tadbiq qilish; murakkab ijtimoiy jarayonlarni boshqarish; ilmiytadqiqot ishlarini amalga oshirish qobiliyatiga ega bo'lish; yangi bilimlarni, tartibotlarni rivojlantirish va turli sohalarga taalluqli bilimlarni integratsiyalash uchun o'tkaziladigan ilmiytadqiqotlarda va/yoki faoliyatda innovatsiya talab qilinadigan maxsus tadqiqot o'tkazish qobiliyati; faoliyat, usullar va natijalar va professional faoliyat sohasi va	Yetakchilik va tashabbuskorlik qobiliyatini namoyon etish; Strategik va tizimli fikrlash; Murakkab, kutilmagan va yangi strategik yondashuvlarni talab qiluvchi professional yoki o'quv kontekstlarni boshqarish va ushbu kontekstlarni o'zgartirish. Professional bilimlar va amaliyotga hissa qo'shish va/yoki jamoalar strategik mehnat unumdorligini tekshirish bo'yicha mas'uliyatga ega bo'lish.	13.10 To'qimachilik tolalarini tayyorlash va yigirish 13.20 To'quvchilik sanoati 11140001 Assotsiatsiya, federatsiya, konfederatsiya, filial, birlashma, ittifoq, jamoat tashkiloti boshqaruvi a'zosi; 11140002 Assotsiatsiya, federatsiya, konfederatsiya, filial, birlashma, ittifoq, jamoat tashkiloti departamenti (boshqarma, bo'lim) boshlig'i (mudiri); 11140003 Assotsiatsiya, federatsiya, konfederatsiya, filial, birlashma, ittifoq, jamoat tashkiloti rahbari va uning o'rinbosarlari; 11200004 Birlashma boshlig'i (direktori) va o'rinbosarlari; 11200005 Birlashma raisi va o'rinbosarlari; 11200006 Boshqaruv (korporatsiya, assotsiatsiya, bank, trest) raisi va o'rinbosarlari;
---	---	---	---	--	---

		xorijiy yutuqlari va iqtisodiy ishlarni tashkil etish va takomillashtirish, ishlab chiqarishni tashkil etish, mehnat va menejmentni tashkil etishda yetakchi tashkilotlarning tajribasi; profil, ixtisoslik va korxonaning tuzilishi; korxonani texnik va iqtisodiy rivojlantirish istiqbollari; ishlab chiqarish quvvatlarini tashkil etish; tashkilotning ishlab chiqarishi iqtisodiy va ijtimoiy faoliyati rejalarini ishlab chiqish va tasdiqlash tartibi; mahsulotlarning yangi turlarini, asbobuskunalarni, texnologiyalarni, ratsionalizatorlik takliflari va ixtirolarni kiritishdan iqtisodiy samaradorlikni hisoblash tartibi; moddiy, mehnat va moliyaviy xarajatlar standartlarini ishlab chiqish tartibi; xo'jalik shartnomalarini tuzish va bajarish tartibi;	undan tashqari sohalar uchun qisqa muddatli va uzoq muddatli oqibatlarni tanqidiy baholash.		11200010 Direktor va o'rinbosarlari; 11200018 Ishlab chiqarish birlashmasi (bosh) direktori; 11200023 Korxona bosh direktori (boshlig'i, boshqaruvchisi) va o'rinbosarlari; 12120001 Inson resurslarini rivojlantirish va boshqarish bo'limi (xizmat, qism) boshlig'i (mudiri); 12120005 Mehnat munosabatlari bo'yicha normativ-huquqiy tadqiqotlar laboratoriyasi boshlig'i; 12120008 Xodimlar faoliyati samaradorligini (KPI) boshqarish bo'yicha rahbar; 12210001 Iqtisodiy va sanoat zonalarini rivojlantirish bo'yicha (departament, boshqarma va bo'lim) rahbar ; 12210006 Mahsulot marketingi va sotuvi sohasida departament (boshqarma) direktori (boshlig'i);
--	--	--	--	--	---

		korxonada rejalashtirilgan ishlarni tashkil etish; mehnatni tashkil etish choralari; ichki mehnat qoidalari; tegishli iqtisodiy faoliyat turining rivojlanish yo'nalishlarini belgilaydigan qonun hujjatlari va me'yoriy hujjatlar; davlat organlarining iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo'nalishlarini va tegishli iqtisodiy faoliyat turlarini belgilaydigan qarorlari; korxona faoliyati, korxona yo'nalishi, ixtisosi va tuzilishiga tegishli uslubiy materillar; iqtisodiy faoliyatning tegishli turidagi ilmiy va texnik yutuqlar; ishlab chiqarish quvvatlarini tashkil etish; ishlab chiqarishni tashkil etish texnologiyasi; korxonaning ishlab chiqarish va tadbirkorlik faoliyati rejalarini tayyorlash va tasdiqlash tartibi;			12210008 Savdo/marketing sohasidagi direktor; 12210009 Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha bo'yicha bo'lim (xizmat, qism) boshlig'i (mudiri); 12210010 Tashqi iqtisodiy faoliyat sohasida departament (boshqarma) direktori (boshlig'i); 13211006 Bosh inspektor (sanoatda); 13211012 Bosh mexanik (sanoatda); 13211013 Bosh modeler-konstruktor; 13211014 Bosh muhandis 13211015 Bosh muhandis-mexanik; 13211018 Bosh texnik rahbar; 13211022 Ishlab chiqarish bo'yicha direktor; 13211024 Ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish va mexanizatsiyalash bo'limi boshlig'i; 13211025 Ishlab chiqarish sanoati sohasida boshqarma (bo'lim,
--	--	--	--	--	---

		korxonani boshqarish va boshqarish usullari; xo'jalik va moliyaviy shartnomalarini tuzish va bajarish tartibi; xavfsizlik me'yorlari va mehnat muhofazasi, ishlab chiqarish sanitariyasi, sanoat va yong'in xavfsizligi talablari.			bo'linma) boshlig'i (mudiri); 13211026 Ishlab chiqarish sanoatida (xizmat,guruh, sho'ba, sex, stansiya, punkt, uchastka, smena, ombor, otryad) boshlig'i (mudiri); 13211027 Ishlab chiqarish sanoatida laboratoriya boshlig'i (mudiri); 13211035 Navbatchi smena boshlig'i; 13211038 Sifat nazorati inspeksiyasi bo'yicha rahbarlar; 13211043 Texnik rahbar; 13211045 Xavfsizlik xizmati boshlig'i (ob'ekt, uchastka); 13241007 Logistika bo'yicha menejer (logistik); 13460012 Ombor mudiri (lombard, moddiy boyliklar); 13460013 Sho'ba (sektor) mudiri; 13490004 Bo'lim (bo'linma) boshlig'i (mudiri); 13490008 Bosh muhandis (boshqa sohalarda).
--	--	---	--	--	--

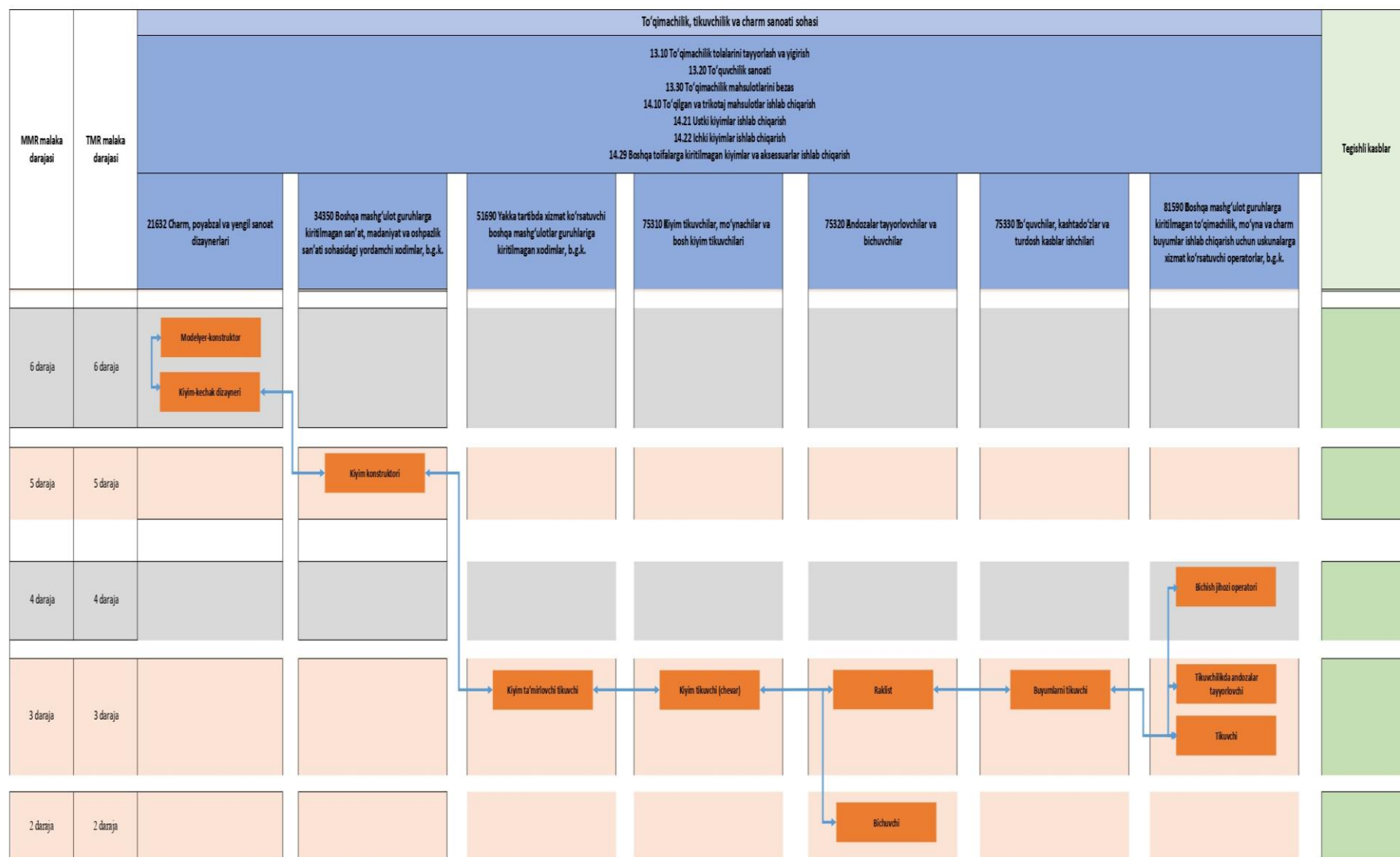
					14.29 Boshqa toifalarga kiritilmagan kiyimlar va aksessuarlar ishlab chiqarish 21497001 Charm va uning o'rnini bosuvchi materiallardan mahsulot ishlab chiqarish sohasida muhandis.
8	8	Quyidagilar bo'yicha o'quv yoki kasbiy faoliyat sohasi bo'yicha ixtisoslashgan nazariy va amaliy bilimlar: to'qimachilik sohasining istiqbolini belgilaydigan bilimlar; nazariy qarashlar va ilmiy farazlar bo'yicha bilimlar; O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari, me'yoriyhuquqiy hujjatlari; korxonaning ishlab chiqarish iqtisodiy faoliyatini tartibga soluvchi, iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo'nalishlarini va umuman O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy faoliyat turlarini belgilaydigan normativhuquqiy hujjatlar;	Yangi bilim va yechimlarga olib keladigan loyihalarni tadqiq qilish, ishlab chiqish va amalga oshirish, ilmiy va innovatsion faoliyat natijalarini prognoz qilish, kasbiy va ijtimoiy sohada keng ko'lamli o'zgarishlarni amalga oshirish, murakkab sanoat va ilmiy jarayonlarni boshqarish, ixtisoslashgan ilmiy tadqiqot, ishlanmalar va innovatsiyalar sohasidagi yangi muammolarni aniqlash va yechimlarini topish uchun zarur bo'lgan eng ilg'or va maxsus ko'nikmalar: soha miqyosida tegishli innovatsion vazifalarni belgilash, g'oyalarni shakllantirish, natijalarini bashorat qilish. istiqbolli rivojlanishning yo'nalishlarini aniqlash va	Murakkab va ko'p bosqichli tashkiliy tuzilmalarni boshqarish faoliyati. Ijtimoiy, iqtisodiy va ishlab chiqarish jarayonlarini boshqarish strategiyasini belgilash. Boshqaruv faoliyatida xodimlarga nisbatan adolatlilik, tanqidiy fikrlash va yuqori darajadagi madaniyatini namoyon qilish. Mehnat yoki o'quv sohasida, jumladan, tadqiqot yo'nalishida yangi g'oyalar yoki jarayonlar ishlab chiqarishda yuksak darajadagi obro', innovatsiyalar, mustaqillik va professional mukammallikni namoyon qilish.	14.29 Boshqa toifalarga kiritilmagan kiyimlar va aksessuarlar ishlab chiqarish 13211009 Bosh konstruktor. 21497002 Charm, poyabzal va yengil sanoatda ilmiy xodimlar va ilmiy tadqiqotchilar; 21524004 Nazorat-o'lchov asboblari va avtomatika sohasida ilmiy xodimlar va ilmiy tadqiqotchilar .

		solliq qonunchilig; mehnat huquqi; korxonaning texnik, iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanish istiqbollari, strategiyasi, ustuvorliklari; korxona faoliyatiga tegishli boshqa organlarning uslubiy va boshqa materiallari; profil, ixtisoslik va tashkilotning tuzilishi; buxgalteriya hisobi va moliyaviy tahlil asoslari; kreditlash sxemalari, ishlab chiqarish imkoniyatlari va tashkilotning kadrlar salohiyati; korxonaning ishlab chiqarishxo'jalik, moliyaviy iqtisodiy faoliyati bo'yicha biznesrejalarni tuzish va tasdiqlash tartibi; strategik rejalashtirish, bozortashqi va ichki sharoitlar (sizning sektoringiz va uning o'zaro bog'liqligi), raqobatchilar, yetkazib beruvchilar va iste'molchilar; korxonaga o'zining bozor mavqeini aniqlashga va yangi savdo bozorlariga	amalg'a oshirish qobiliyatiga ega bo'lish; ilmiy tadqiqotlardagi va/yoki innovatsiyalardagi o'tkir muammolarni hal qilish uchun va mavjud bilimlar yoki professional amaliyotni qayta ko'rib chiqish uchun zarur bo'lgan, sintez va baholashni o'z ichiga oluvchi ilg'or va ixtiosolashgan mahorat va usullar. Faoliyat, usullar va natijalarni va ularning qisqa muddatli va uzoq muddatli oqibatlarini tanqidiy baholash.		
--	--	--	--	--	--

		kirish dasturlarini ishlab chiqishga imkon beradigan iqtisodiy ko'rsatkichlar tizimi; ilmiytexnik yutuqlar, ilg'or maxalliy va xorijiy, tegishli faoliyat turidagi tajriba va shunga o'xshash eng yaxshi korxonalarning tajribasi; ishlab chiqarishni tashkil etish texnologiyasi; korxonani texnik va iqtisodiy rivojlantirish istiqbollari; korxonani boshqarish va boshqarishning zamonaviy usullari; amaliy marketing, reklama texnikasi, sotishni boshqarish; xo'jalik va moliyaviy shartnomalarni tuzish va bajarish tartibi; korxonaning iqtisodiyoti va moliyasini boshqarish; tarmoq shartnomalarini, jamoa shartnomalarini ishlab chiqish va tuzish, ijtimoiy va mehnat munosabatlarini tartibga solish tartibi, ishlab			
--	--	--	--	--	--

		chiqarish va mehnatni tashkil etish; xavfsizlik me'yorlari va mehnat muhofazasi, ishlab chiqarish sanitariyasi, sanoat va yong'in xavfsizligi talablari.			
--	--	--	--	--	--

7. Tarmoqning funksional xaritasi

**8. Tarmoq malaka ramkasini ishlab chiqishda ishtirok etgan tashkilot
(korxona)lar to'g'risida ma'lumot**

№	Ishlab chiquvchilar to'g'risida ma'lumot	
	Ish joyi va lavozimi	F.I.O.
1	"O'zto'qimachilik sanoat" uyushmasi Kadrlar va ta'lim muassasalari bilan ishlash boshqarmasi boshlig'i	Osamov Z.M.
2	"O'zto'qimachilik sanoat" uyushmasi Ishlab chiqarishni muvofiqlashtirish boshqarmasi boshlig'i	Matyakubov M.X.
3	"O'zcharmsanoat" uyushmasi Inson resurslarini boshqarish bo'yicha bosh mutaxassis	Otaboyev D.Y.
4	"O'zcharmsanoat" uyushmasi Ishlab chiqarishni prognozlashtirish, diversifikatsiyalash va ilmiy faoliyatni rivojlantirish boshqarmasi boshlig'i	Zufarova D.D.
5	Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti "Materialshunoslik va standartlashtirish" kafedrasini mudiri, t.f.n., dotsent	Akbarov R.J.
6	Namangan to'qimachilik sanoat instituti ta'lim sifatini nazorat qilish bo'limi boshlig'i, t.f.n., dotsent	Yusupov S.A.
7	Toshkent dizayner va texnologlar tayyorlash texnikumi direktori	Sultanov J.Ch.
8	Qashqadaryo dizayner va texnologlar tayyorlash texnikumi direktori	Adilova Y.A.

Mazkur Tarmoq malaka ramkasi To'qimachilik, tikuvchilik va charm sanoati sohalarida kasbiy malakalarni rivojlantirish bo'yicha tarmoq kengashining "15" yanvar 2026 – yildagi 1 – son yig'ilishida muhokama qilingan.

Milliy malaka tizimini rivojlantirish institutining 13-yanvar 2026-yildagi TMR-009 – son xulosasi.

TO'QIMACHILIK, TIKUVCHILIK VA CHARM SANOATI SOHASI

TARMOQ MALAKA RAMKASI

TO'QIMACHILIK, TIKUVCHILIK VA CHARM
SANOATI SOHALARIDA KASBIY MALAKALARNI
RIVOJLANTIRISH BO'YICHA
TARMOQ KENGASHI

